

Knihářské práce

Kód: 34-57-E/01

Školní vzdělávací program

LITEGRA – Střední škola a Mateřská škola o.p.s.
Žitenická 1365/18, 412 01, Litoměřice
www.litegra.cz

LIT[●]GRA[®]
Střední škola a Mateřská škola, o.p.s.

Školní vzdělávací program pro obor vzdělání

Knihařské práce

ŠVP zpracován podle RVP

34-57-E/01 Knihařské práce

2. verze, platná od 1. 9. 2025

Délka a forma vzdělávání: 3 roky, denní studium

Stupeň poskytovaného vzdělání: střední vzdělání s výučním listem

Obsah

Školní vzdělávací program pro obor vzdělání	2
Knihařské práce	2
1. Identifikační údaje	Chyba! Záložka není definována.
2. Profil absolventa školního vzdělávacího programu	6
2.1 Identifikační údaje	6
2.2 Popis výsledků vzdělávání (kompetencí) absolventa.....	6
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	8
3.1 Identifikační údaje	8
3.2 Celkové pojetí vzdělávání v daném programu.....	8
3.3. Podmínky přijetí ke studiu	13
3.4 Zdravotní způsobilost	14
3.5 Způsob ukončení vzdělávání.....	14
3.6 Organizace výuky.....	15
3.7 Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	17
3.8 Způsob hodnocení žáků	24
3.9 Realizace BOZ a požární prevence	26
4. Učební plán školního vzdělávacího programu	27
4.1 Přehled využití týdnů v období září – červen školního roku	28
4.2. Převodní tabulka RVP – ŠVP	29
4.3 Vazba na NSK - Profesní kvalifikace	30
5. Učební osnovy jednotlivých předmětů	31
Český jazyk a literatura.....	31
Občanská nauka.....	38
Matematika	60
Tělesná výchova.....	66
Informační a komunikační technologie	74
Knihařský a polygrafický základ	83
Odborný výcvik	96
6. Personální zajištění výuky školního vzdělávacího programu	105
7. Materiální zajištění výuky školního vzdělávacího programu	105

1. Identifikační údaje

Předkladatel:

Název školy: Litegra - Střední škola a mateřská škola, o.p.s.

Adresa školy: Žitenická 1365/18, 412 01 Litoměřice

Jméno ředitele: Mgr. Radek Šrejbr

Kontakty:

- Kancelář: +420 416 735 560
- Email: radek.srejbr@litegra.cz
- E-mail: info@litegra.cz
- WWW: www.litegra.cz

Doplňující údaje školy:

- IČO: 25040456
- IZO: 108 043 738
- REDIZO: 600 010 805

Zřizovatel:

Název: *Vitalex Webdesign s.r.o.,*

Adresa zřizovatele: Masarykova 750/316, Bukov, 400 01 Ústí nad Labem

Zakladatelé:

Jméno: Mgr. Ladislav Šrejbr

Jméno: Mgr. Radovan Šrejbr

Litegra - Střední škola a Mateřská škola, o.p.s. Žitenická 1365/18, 412 01 Litoměřice

tel.: 416 735 560, www.litegra.cz, e-mail: info@litegra.cz

Školní vzdělávací program pro obor vzdělávání Knihařské práce, kód: 34-57-E/01

2. verze platná od 1. 9. 2025

Platnost ŠVP od: 1. 9. 2025

Schváleno: ŠVP byl v daném znění schválen Školskou radou na jednání dne:

31. 5. 2025

Podpis ředitele školy

razítko školy

2. Profil absolventa školního vzdělávacího programu

2.1 Identifikační údaje

Zřizovatelé:	Vitalex Webdesign s.r.o
Adresa zřizovatele:	Masarykova 750/316, Ústí nad Labem
Název školy:	Litegra - Střední škola a Mateřská škola, o.p.s.
Adresa školy:	Žitenická 1365/18, 412 01 Litoměřice
Název školního vzdělávacího programu:	Knihařské práce
Kód a název oboru vzdělání:	34-57-E/01 Knihařské práce
Platnost ŠVP:	1. 9. 2021
Délka a forma studia:	tříleté denní
Stupeň dosaženého vzdělání:	střední vzdělání s výučním listem

Absolvent se může uplatnit v těchto profesích:

- Absolvent učebního oboru Knihařské práce se uplatní v knihařských a kartonážních provozech při výrobě knih, krabic, obalů, kde je schopen vykonávat samostatně jednoduché pracovní činnosti. Také může najít uplatnění v tiskárnách např. při odebírání různých tiskovin od strojů.

2.2 Popis výsledků vzdělávání (kompetencí) absolventa

2.2.1 Odborné kompetence

Absolvent:

- zná základní druhy materiálů
- ovládá základní technologické postupy
- má přehled o strojích a zařízeních používaných při výrobě knihařských a kartonážnických výrobků
- umí používat běžné stroje a zařízení ve zpracovatelském průmyslu
- umí hospodárně využívat materiály a energii
- umí organizovat své pracoviště a spolupracovat v týmu
- orientuje se v základních vztazích a má kladný vztah k životnímu prostředí, jeho ochrany před možnými negativními vlivy, dovede své pracovní činnosti v rámci plnění pracovních úkolů vykonávat tak, aby životní prostředí nenarušoval, ale naopak přispíval k jeho zlepšení

- dodržuje při práci zásady a předpisy ochrany bezpečnosti a hygieny práce, dodržuje předpisy požární ochrany a umí zacházet s protipožárním zařízením
- má určité znalosti z historického vývoje knižní vazby
- umí řešit praktické úkoly při úpravě vazeb
- má přehled o polygrafické výrobě
- orientuje se ve všech tiskových technikách
- umí zvolit nejvhodnější materiál pro zhotovení běžných knihařských výrobků
- používá vhodné prostředky pro tvorbu maket a návrhů
- dokáže rozeznat jednotlivé druhy papíru, kartonu a lepenek
- má přehled o kovech používaných v polygrafii
- zná způsob skladování různých materiálů
- umí využít vhodný typ písma ke knižní vazbě
- posuzuje průběžně kvalitu výrobku
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje pro konkrétní pracovní postupy
- ovládá základní tvorbu knižních vazeb
- zhotovuje knižní vazby a ostatní knihařské výrobky
- má vědomosti v případě nutné poskytnutí první pomoci
- dbá o kvalitu svých výrobků

2.2.2 Klíčové kompetence

Absolvent:

- odpovědně přistupuje k vlastní profesní budoucnosti i vzdělání, uvědomuje si význam celoživotního vzdělávání a učení a přizpůsobuje se měnícím se pracovním podmínkám;
- pracuje v týmu, přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly;
- vyjadřuje se s ohledem na své zdravotní postižení, vysvětlí a zdůvodní svůj názor, jednání a potřeby;
- dodržuje a aplikuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje;
- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném;
- uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- používá matematické pojmy pro řešení zadaných úkolů a orientuje se v grafickém znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.);
- pracuje s osobním počítačem a běžným programovým vybavením;
- využívá informace z celosvětové sítě Internet a komunikuje elektronickou poštou;
- využívá ke svému učení různé informační zdroje, vyhledává pomocí internetu informace a komunikuje elektronickou poštou
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Absolvent byl veden tak, aby:

- si stanovoval reálné cíle s ohledem na své osobní, zájmové a umělecké schopnosti;
- jednal v souladu s etickými normami společenského chování, jednání a vystupování;
- dokázal pracovat v týmu, podněcoval aktivitu a kreativitu druhých, současně však dokázal přijmout kritiku či radu jiných lidí;
- pracoval svědomitě a pečlivě a využíval všech svých nabytých vědomostí a dovedností;
- si uvědomoval význam životního prostředí pro člověka a jednal ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje;
- pracoval hospodárně a loajálně v pozici zaměstnance.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Identifikační údaje

Název školy:	Litegra - Střední škola a Mateřská škola, o.p.s.
Adresa školy:	Žitenická 1365/18, 412 01 Litoměřice
Název školního vzdělávacího programu:	Knihařské práce
Kód a název oboru vzdělání:	34-57-E/01 Knihařské práce
Platnost ŠVP:	1. 9. 2025 počínaje 1.ročníkem
Délka a forma studia:	tříleté denní
Stupeň dosaženého vzdělání:	střední vzdělání s výučním listem

3.2 Celkové pojetí vzdělávání v daném programu

Vzdělávací strategie školy je zakomponována do zásad, které prolínají celým výchovně-vzdělávacím procesem.

Vzdělávací strategie:

- vštěpuje žákům důležité poznatky, postupy, vědomosti a dovednosti potřebné pro kvalifikovaný výkon profese;
- rozvíjí a podněcuje kreativitu a aktivitu žáků k pracovnímu životu a profesní kariéře, včetně schopnosti přizpůsobovat se změnám v oboru i na trhu práce;

- podporuje v žácích cílevědomý, odpovědný a pečlivý přístup ke svěřeným úkolům;
- vytváří u žáků předpoklady ke kvalitní týmové, ale i samostatné práci, včetně respektování stanovených pravidel a norem;
- vede žáky k tomu, aby aktivně přistupovali k celoživotnímu vzdělávání a učení;
- rozvíjí u žáků samostatné tvořivé myšlení, které je předpokladem úspěšné profesní práce;
- vytváří a prohlubuje u žáků schopnost vyhledávat a zpracovávat informace potřebné pro jejich profesní kariéru.

3.2.1 Metody výuky využívané v rámci teoretického a praktického vyučování

Metody a formy ve vzdělávacím procesu odpovídají zkušenostem jednotlivých pedagogů v souladu s potřebami žáků. Zařazení metod je blíže konkretizováno na úrovni jednotlivých vyučovacích předmětů. V rovině teoretického vyučování budou ve větší míře uplatňovány moderní metody výuky s využitím nových didaktických pomůcek a moderní techniky společně se stávající:

- výklad, diskuze;
- práce s textem;
- samostatná práce;
- skupinová práce;
- metody názorně demonstrační;
- práce s PC;
- exkurze;
- besedy a přednášky s odborníky.

3.2.2 Způsoby rozvoje klíčových kompetencí ve výuce

Ve výuce jsou zařazena vhodná témata a příklady z praxe formou diskuzí, besed, soutěží tak, aby absolventi:

- ovládali různé techniky učení, používali různé způsoby práce s textem a uměli efektivně vyhledávat a zpracovávat potřebné informace;
- používali vhodné prostředky a pomůcky pro splnění daných úkolů, včetně dovedností a vědomostí nabytých dříve;
- formulovali své myšlenky a postoje srozumitelně, a to jak ve formě písemné, tak ústní;
- pracovali v týmu a dokázali se podílet na společných pracovních a jiných činnostech;
- posuzovali adekvátně své schopnosti a dokázali přijmout a vzít si ponaučení z kritiky jiných lidí;
- vystupovali a vyjadřovali se pomocí odborné terminologie v souladu se zásadami kultury projevu a vystupování;
- přistupovali odpovědně k vlastní profesi, uvědomovali si důležitost dalšího vzdělávání a učení;
- vhodně komunikovali se zaměstnavateli, ale i spolupracovníky a dokázali prezentovat svůj odborný potenciál v praxi;
- odborně pracovali s prostředky informačních a komunikačních technologií.

3.2.3 Způsoby rozvoje průřezových témat ve výuce

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat umožňují propojení jednotlivých vzdělávacích oborů. Při jejich realizaci je využívána možnost integrace do jednotlivých předmětů a jejich naplnění je také součástí lyžařského kurzu a různých poznávacích exkurzí.

Žáci jsou s jednotlivými průřezovými tématy a jejich tematickými okruhy seznamováni v jednotlivých předmětech v průběhu vzdělávání tak, aby na konci vzdělávacího procesu prošli všemi průřezovými tématy.

Průřezové téma	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Občan v demokratické společnosti	ČJ, ON, TV, IKT, OV	ČJ, ON, TV, IKT, OV	ČJ, ON, TV, OV
Člověk a životní prostředí	ČJ, TV, OV	ČJ, TV, OV	ČJ, TV, OV
Člověk a svět práce	ON, M, IKT	ČJ, IKT	OV
Informační a komunikační technologie	ČJ, IKT, OV	Čj, M, OV	ČJ, M, OV

Průřezové téma	Obsah tématu
Občan v demokratické společnosti	osobnost a její rozvoj
	komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
	společnost – jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství
	stát, politický systém, politika, soudobý svět
	masová média
	morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita
	potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život
Člověk a životní prostředí	biosféra v ekosystémovém pojetí (znalosti o abiotických a biotických podmínkách života, o ekologické přizpůsobivosti, o vzájemných vztazích organismů a prostředí, o struktuře a funkci ekosystémů, o významu biodiverzity a ochrany přírody a krajiny)
	současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví)

	možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě (např. nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační, prevence negativních jevů, principy udržitelnosti rozvoje)
Člověk a svět práce	hlavní oblasti světa práce, charakteristické znaky práce (pracovní činnosti, pracovní prostředky, pracoviště, mzda, pracovní doba, možnosti kariéry, společenská prestiž apod.), jejich aplikace na jednotlivé alternativy uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání a navazujících směrů vyššího a vysokoškolského studia, vztah k zájmům, studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem a zdravotním předpokladům žáků
	trh práce, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů
	soustava školního vzdělávání v ČR, návaznosti jednotlivých druhů vzdělávání po absolvování střední školy, význam a možnosti dalšího profesního vzdělávání včetně rekvalifikací, nutnost celoživotního učení, možnost studia v zahraničí
	informace jako kritéria rozhodování o další profesní a vzdělávací dráze, vyhledávání a posuzování informací o povoláních, o vzdělávací nabídce, o nabídce zaměstnání, o trhu práce
	písemná i verbální sebe prezentace při vstupu na trh práce, sestavování žádostí o zaměstnání a odpovědi na inzeráty, psaní profesních životopisů, průvodních (motivačních) dopisů, jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovory, výběrová řízení, nácvik konkrétních situací
	zákoník práce, pracovní poměr, pracovní smlouva, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, mzda, její složky a výpočet, možnosti zaměstnání v zahraničí

Občan v demokratické společnosti

- Žáci jsou vedeni tak, aby získali vhodnou míru sebevědomí, sebe odpovědnost a schopnost morálního úsudku.
- Učitelé vedou žáky k tomu, aby dokázali jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách a hledat kompromisní řešení.
- Veškerá činnost ve škole se realizuje v souladu s principy demokratického soužití mezi lidmi.

Člověk a svět práce

- Žák je veden k tomu, aby si uvědomoval zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení a aby aktivně přistupoval k pracovnímu životu i kariéře.
- Důraz je kladen na to, aby se žáci naučili písemně i ústně se prezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli, formulovat své očekávání a priority.
- Během studia se žáci naučí vyhledávat a posuzovat informace o vzdělávací nabídce a profesních příležitostech a orientovat se v ní z hlediska svých předpokladů a profesních cílů.

Člověk a životní prostředí

- Žáci jsou vedeni k tomu, aby si osvojili základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním i profesním jednání.
- Učitelé podněcují žáky k tomu, aby citově a esteticky vnímali své okolí a přírodní prostředí.
- Žáci v průběhu studia získávají přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje.

3.3. Podmínky přijetí ke studiu

Podmínkou přijetí ke studiu je:

- splnění povinné školní docházky nebo úspěšné ukončení základního vzdělání před splněním povinné školní docházky;
- splnění podmínek přijímacího řízení prokázáním vhodných schopností, vědomostí, zájmů (kritéria přijímacího řízení pro daný školní rok stanoví ředitel školy a budou zveřejněna na internetových stránkách školy);
- splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů ke vzdělávání v daném oboru podle Nařízení vlády 689/2004 Sb. O soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, v platném znění. Zdravotní způsobilost uchazeče posoudí příslušný registrující lékař.

- vyjádření školského poradenského zařízení (SPC, PPP – které je nezbytné)

3.4 Zdravotní způsobilost

Žák musí splnit podmínky způsobilosti uchazečů pro daný obor podle Nařízení vlády o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, příslušný registrující lékař posoudí zdravotní stav uchazeče

3.5 Způsob ukončení vzdělávání

Vzdělávání se ukončuje závěrečnou zkouškou podle platných právních předpisů. Dokladem o dosažení středního vzdělání s výučním listem je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list. Obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy MŠMT.

Praktická zkouška - skládá se ze dvou částí- žák dostane za úkol zhotovit dva výrobky a písemně napsat technologické postupy

Písemná zkouška - 240 minut

- žák si zvolí jedno téma - nejméně z 3 témat
- v písemné zkoušce jsou otázky z odborných předmětů- technologie, materiály, polygrafie, stroje a zařízení a odborné kreslení

Ústní zkouška

- nejméně 25 otázek, které se losují
- žák má na přípravu 15 minut a poté 15 minut odpovídá dle zadané otázky

Dosažený stupeň vzdělání:

- **Střední vzdělání s výučním listem**

Doklad o dosaženém vzdělání:

- **Výuční list**

Dle zákona 561/2004 Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění a příslušných prováděcích právních předpisů

3.6 Organizace výuky

3.6.1 Odborný výcvik

Výuka je organizována tak, že v týdnu je jeden den všeobecné předměty, jeden den odborné předměty a tři dny odborný výcvik. Hodinový rozsah teoretické výuky i odborného výcviku je dán učebním plánem daného oboru. Hodina teoretické výuky trvá 45 minut, hodina odborného výcviku 60 minut.

Odborný výcvik probíhá na odborném pracovišti školy pod vedením učitele odborného výcviku. Žáci pracují v učebně-výrobních skupinách pod vedením učitelů odborného výcviku. Rozsah vyučovacího předmětu je vyjádřen v učebním plánu počtem vyučovacích hodin.

Zvýšená pozornost se věnuje hygieně a ochraně zdraví při práci. Žáci jsou řádně proškolení před začátkem probírání jednotlivých tematických celků.

3.6.2 Teoretická výuka

Teoretická výuka zahrnuje:

- základní (všeobecné) vzdělávání:
- jazykové vzdělávání a komunikace – rozvíjí komunikativní kompetenci žáků v mateřském a cizím jazyce; učí je jazykově vstupovat do vzájemných kontaktů s druhými lidmi; napomáhá uplatnění žáků ve společnosti; napomáhá k rozvoji kognitivních schopností žáků a k celkové kultivaci osobnosti
- společenskovední vzdělávání – tvořeno souborem poznatků z různých společenských věd, základním cílem však není vybavit žáky množstvím poznatků; osvojené poznatky mají usnadnit žákům pochopení sama sebe i druhých lidí, naučit se žít v lidském společenství, chápat a vědomě akceptovat společenské normy
- přírodovědné vzdělávání – obsahuje vybrané poznatky z chemie, fyziky a ekologie; žáci si osvojují nejdůležitější chemické a fyzikální pojmy; veličiny a zákonitosti nutné k pochopení jevů a procesů v přírodě; odborné praxi i v každodenním životě
- matematické vzdělávání – rozvíjí numerické dovednosti a návyky žáků a vybavuje je poznatky potřebnými pro úspěšné vykonávání jejich profese
- estetické vzdělávání – snaží se především o kultivaci osobnosti žáků; vede žáky k formování specifických dovedností; návyků a postojů
- vzdělávání pro zdraví – vede žáky k vytváření návyků směřujících k péči tělo a zdraví
- odborné (specializované) vzdělávání:
- vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích – vede žáky k osvojování takových znalostí a dovedností, které jim umožní využívat moderní výpočetní techniku při získávání a zpracování informací

- ekonomické vzdělávání – umožňuje žákům poznat základní ekonomické činnosti a pojmy související s provozem podniků poskytujících stravovací služby a jejich hospodaření; umožní osvojení základních vědomostí a dovedností z oblasti organizace práce, pracovněprávních vztahů a soukromého podnikání
- odborné vzdělávání členěné podle obsahových okruhů – používané pomůcky, přístroje, materiály, jejich vlastnosti a skladování, technologické postupy tvorby propagačních materiálů a aranžovacích technik

Kompetence jsou dále rozvíjeny prostřednictvím organizačních forem výuky. V oblasti teoretické výuky jsou uskutečňovány mezipředmětové vztahy, a to v oblasti:

- společenskovední a estetické – návštěva zámků a kulturních památek v regionu, výstav, školní akademie;
- sportovní – soutěže pořádané AŠSK ČR – např.: lehká atletika, odbíjená, florbal, fotbal, nohejbal, futsal, házená, stolní tenis, šachy, plavání, lyžování;
- jazykové a komunikativní –, olympiády v cizím jazyce, soutěž v psaní na počítačové klávesnici;
- reklamní a aranžérské – návštěva reklamních firem, které se zabývají tvorbou různých propagačních prostředků pomocí rozličných technologií.
- matematické – Matematický klokan (mezinárodní soutěž, kategorie Junior), školní kolo matematické olympiády;
- přírodovědné – školní kolo chemické olympiády.

Škola zpracovává minimální program prevence sociálně patologických jevů, do jehož aktivit v souvislosti s organizací výuky patří:

- besedy s pracovníky výstaviště Zahrada Čech Litoměřice;
- beseda s klientem léčeným pro závislost;
- přednášky na téma rodinná a sexuální výchova.

Cílem školního vzdělávacího programu je připravit žáky k využití znalostí a kompetencí, které jim pomohou řešit běžné problémy života. Žáci si osvojí nástroje k plnému rozvinutí dovedností orientovat se v současných podmínkách politických i sociálně ekonomických, jsou schopni využít získané znalosti o chování člověka jako občana v demokratické společnosti a dokážou se přizpůsobit požadavkům trhu práce a efektivně používat prostředky informačních a komunikačních technologií.

Žáci jsou vedeni k hospodárnému způsobu života a ochraně životního prostředí.

3.7 Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

3.7.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření.

3.7.2 Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními.

3.7.3 Postup školy při poskytování podpůrných opatření

s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. stupně - plán pedagogické podpory (PLPP)

- PLPP sestavuje třídní učitel a výchovný poradce nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu a výchovný poradce
- PLPP má písemnou podobu
- před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností
- ředitel školy (výchovný poradce) stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy i žákem samotným
- PLPP obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu
- PLPP škola vyhodnocuje naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO
- pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, třídní učitel zákonnému zástupci žáka doporučí využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení
- pokud se daná opatření ukáží jako dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka

s přiznanými podpůrnými opatřeními 2. stupně - individuální vzdělávací plán (IVP)

- IVP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka
- IVP má písemnou podobu

- IVP vychází ze školního vzdělávacího programu
- IVP obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem
- IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení
- škola předá IVP školskému poradenskému zařízení
- s IVP se seznámí všichni vyučující, zákonný zástupce žáka i samotný žák
- zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu, ostatní zúčastnění IVP podepíší
- naplňování IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou nejmeně jednou ročně
- pokud se daná opatření ukáží jako dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka

s přiznanými podpůrnými opatřeními od 3. stupně (týká se žáků s LMD) lze upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP a bude využívána

- minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů, která je stanovena v RVP
- minimální doporučená úroveň bude na základě doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením
- postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP bude stejný jako v případě IVP ostatních žáků
- IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka
- při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ

upravit vzdělávací obsah tak

- aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků
- aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima

s přiznanými podpůrnými opatřeními 3. stupně (týká se žáků s LMD) a 4. stupně lze

- v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů)
- pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence.
- počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v příloze vyhlášky č. 27/2016 Sb.

- časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace

3.7.4 Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána zejména:

metody výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků a podpora poznávacích procesů žáka
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod, zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování
- individualizace výuky (doplňující výklad nebo procvičování, nastavení dílčích cílů výuky tak, aby žák mohl zažít úspěch, opakované vrácení se ke klíčovým pojmům a dovednostem)
- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka

organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků
- nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání, včetně odborných exkurzí

hodnocení žáka:

- využívání různých forem hodnocení žáka
- hodnocení vychází ze zjištěných specifíků žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka)
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žák

- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení)
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákovy učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání
- z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání

specifika při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (např. problémy v učení, malá představitelost, **podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují:**

- posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů
- intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů
- pravidelné a systematické doučování ve škole
- podpora přípravy na školu v rodině
- podpora osvojování jazykových dovedností
- podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga

3.7.5 Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka
- respektování zvláštností a možností žáka
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnostmi úlev
- vytvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde žák může být úspěšný
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán
- kladení reálných cílů
- postupné zvyšování nároků
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci
- nutnost spolupráce s rodiči
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný
- dodržení častých přestávek
- střídání pracovního tempa

zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (ŠPZ). Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří:

- školní metodik prevence
- výchovný poradce
- třídní učitelé

3.7.1.1 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

3.7.1.2 Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření. Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

3.7.1.3 Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele
- učitel daného předmětu a výchovný poradce je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka
- na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka
- s plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu, seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem
- poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje
- v případě potřeby učitel plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka
- nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření

poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů

- pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka
- nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů
- pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení
- pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka

3.7.1.4 Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

- v případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, třídní učitel doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení
- škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení
- pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu, ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP
- za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný třídní učitel a výchovný poradce
- IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením
- IVP vzniká bez zbytečného odkladu po obdržení doporučení
- s IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka
- zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu, ostatní zúčastnění IVP podepíší
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje
- v případě potřeby učitel daného předmětu individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka
- školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu
- pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka

- stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy

3.7.1.5 Postup školy při přeřazení žáka do vyššího ročníku

- zákonný zástupce žáka požádá o přeřazení do vyššího ročníku
- ředitel školy jmenuje komisi pro přeřazení žáka do vyššího ročníku
- ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem
- ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky
- žák vykoná zkoušku před komisí
- komise určí hlasováním výsledek zkoušky
- škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice
- ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka
- v následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval

3.7.1.6 Specifikace provádění podpůrných opatření

Metody výuky (pedagogické postupy)

- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí školního vzdělávacího programu pro nadané a mimořádně nadané žáky
- využívání individuální a skupinové projektové práce
- povzbuzovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činorodost (nabídka nestandardních problémových úloh)
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů
- napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším

Úprava obsahu vzdělávání

- obohacování učiva {dílčích výstupů} nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace
- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni)
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol

Organizace výuky

- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy
- vnitřní diferenciaci žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk

- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí
- žáci se účastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských
- žáci jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou

3.8 Způsob hodnocení žáků

Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou dána klasifikačním řádem, který vychází ze Zákona č. 561/2004 Sb. (v platném znění), o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Klasifikační řád je součástí školního řádu a je zveřejněn na internetových stránkách školy. Klíčové a odborné kompetence jsou hodnoceny individuálně dle schopnosti žáků v jednotlivých vyučovacích předmětech průběžně. Hodnocení je nezbytnou součástí vzdělávacího procesu, má motivační charakter, umožňuje porovnávat dosažené výsledky vzdělávání, je i způsobem sebehodnocení žáků, umožňuje zjišťovat dosažení klíčových i odborných kompetencí v celém procesu výchovy a vzdělávání.

K hodnocení výsledků vzdělávání se využívá tradiční pětistupňové škály, kritéria hodnocení jsou dána klíčovými kompetencemi a. školním řádem Učitelé přistupují k průběžnému hodnocení vzdělávacích činností žáků s vědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativního významu. Jako přirozenou součást hodnocení rozvíjejí sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků. V hodnocení výsledků vzdělávání berou na zřetel úroveň dosažení cílů středního vzdělávání tak, jak jsou uvedeny ve školském zákoně a dalších souvisejících normách. Hodnocení je veřejné a učitel známku vždy zdůvodní, žáci mají právo se ke známce vyjádřit. Vždy se zohledňuje individualita žáka, jeho schopnosti i možnosti.

Hodnocení probíhá odděleně pro jednotlivá pololetí školního roku, v nichž se žákovi vydává vysvědčení. Vždy vychází z dílčí klasifikace během celého pololetí, žák musí být v daném předmětu a pololetí hodnocen nejméně dvěma známkami.

Při klasifikaci teoretických předmětů je hodnocena:

- ✓ ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků; kvalita a rozsah získaných dovedností;
- ✓ schopnost používat získané poznatky při řešení problémových úloh i ve vlastním praktickém vyučování;
- ✓ samostatnost a tvořivost; připravenost na vyučování i aktivita v hodinách.

Při zjišťování výsledků vzdělávání se používá ústní i písemná forma zkoušení.

V hodnocení ústního projevu je hodnocena ucelená a myšlenkově propojená odpověď žáků, zdůvodnění uváděných poznatků, správné jazykové vyjadřování, samostatnost při vyjadřování. Pro písemné zjišťování vědomostí jsou voleny různé formy zkoušek - písemné práce, testy, praktické práce. Součástí hodnocení je i hodnocení chování a vystupování žáků, jejich prezentace na veřejnosti, zejména při účasti na různých soutěžích. Nezapomínáme ani na sebehodnocení žáků při vlastní prezentaci referátů, projektové činnosti nebo při hodnocení praktických činností.

Při klasifikaci odborného výcviku se hodnotí: vztah k práci a k praktickým činnostem;

- ✓ osvojení praktických dovedností a návyků,
- ✓ zvládnutí účelných způsobů práce;
- ✓ využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech;
- ✓ aktivita, samostatnost, tvořivost při práci; kvalita výsledků činnosti;
- ✓ organizace vlastní práce, udržování pořádku na pracovišti;
- ✓ dodržování předpisů BOZP a péče o životní prostředí,
- ✓ dodržování osobní hygieny;
- ✓ hospodárné využívání surovin, materiálů, energie;
- ✓ obsluha a údržba výrobních zařízení a pomůcek, nástrojů a náradí.

Hodnocení klíčových i odborných kompetencí a průřezových témat

Klíčové a odborné kompetence se v různé míře prolínají celým procesem vzdělávání, jsou promítnuty ve všech vyučovacích předmětech, proto se nehodnotí odděleně, ale jejich naplnění je hodnoceno komplexně známkou v jednotlivých předmětech.

Průřezová témata jsou podle jejich charakteru zařazena do jednotlivých vyučovacích předmětů a míru jejich zvládnutí hodnotí učitel buď ústně - ocení postoje žáka, nebo hodnocení promítne do celkové klasifikace předmětu.

V oblasti hodnocení a diagnostiky jsou dodržovány tyto zásady:

Motivační charakter hodnocení: Hodnocení by mělo být motivační, v přímém vztahu k výkonu. Důležité je, aby bylo hodnocení chápáno nejen jako ohodnocení předvedeného výkonu, ale i v kontextu hodnocení celé třídy. Tím vstupuje do popředí faktor motivace pro ostatní žáky např. srovnání s dobrým výkonem, který všichni vidí a účastní se ho v případě prezentace v rámci projektu na určité téma.

Zpětná vazba: Zpětná vazba při hodnocení hraje velkou roli a je nezastupitelná. Zde je nutné stanovit určitá pravidla hodnocení, se kterými jsou všichni rámcově seznámeni předem, především u projektů nebo samostatných prací, platí to ovšem i obecně.

Hodnocení by mělo být podkladem k návodu, jak se učit efektivněji, jaké volit učební metody, čeho se případně vyvarovat. Efektivita výuky je jeden ze stěžejních faktorů moderní výuky, odráží se přímo ve volbě učebních metod. Vhodná diagnostika může pomoci i k poznání, čeho je třeba a čeho je vhodné se vyvarovat. K tomu je třeba vytvořit si hodnotící prvky či metody, které efektivitu dokážou patřičným způsobem zhodnotit nebo k tomu napomoci.

Práce s chybou: Také oblast chyb vyžaduje poměrně velkou pozornost, zde je nutná určitá kategorizace s ohledem na závažnost chyby, na chyby je třeba upozornit, ale nedělat z nich tragédie, jde spíše o to, poučit se z chyb a dosáhnout co nejmenší míry opakovatelnosti těchto chyb. Zde je nutné odlišit, která chyba zásadně ovlivňuje výsledek a která má pouze doprovodný charakter.

Předem stanovit pravidla klasifikace: Pravidla klasifikace je dobré předem ujednotit, slouží to k přehledu a celkové orientaci i ze strany žáků. Určitě to může výrazným způsobem přispět k předcházení zbytečných nedorozumění či jiných excesů. Pro tento účel je ve školním řáde vypracován klasifikační řád.

Slovní hodnocení: Vedle klasické klasifikace formou známek hraje poměrně významnou roli také slovní ohodnocení, které může mít přinejmenším doprovodný charakter nebo dokreslovat celkové hodnocení v širším kontextu. Zde je určitě efektivnější pochvala za dobře odvedenou práci než např. veřejné pokárání za nesplněný či špatně provedený výkon. Pochvala zvyšuje většinou motivační složku práce.

Pro žáky se specifickými vývojovými poruchami stanovit větší časový prostor pro vypracování zadaných úkolů. Zde jde o citlivé posouzení celkového zatížení a vynaloženého úsilí těchto žáků, je však nutné tuto disproporci v časovém limitu plnění úkolů otevřeně konzultovat s ostatními žáky ve třídě nebo pracovní skupině.

Hodnocení laboratorních cvičení zahrnuje přípravu na cvičení (znalosti teorie, principu a cíle úlohy, potřebné výpočty), vlastní měření (dodržování zásad bezpečnosti, přesnost, zručnost, vedení záznamů) a protokol v elektronické podobě (forma zpracování, přesnost výpočtů, grafy, tabulky, formulace závěrů).

3.9 Realizace BOZ a požární prevence

Problematika bezpečnosti práce, hygieny práce a požární ochrany je součástí teoretického i praktického vyučování. Vychází z požadavků platných právních předpisů – zákonů, vyhlášek, technických norem i předpisů ES pro danou oblast.

Škola provádí technická i organizační opatření k eliminaci všech rizik spojených zejména s odborným výcvikem. Se všemi předpisy vztahujícími se k BOZ jsou žáci prokazatelně seznamováni na začátku školního roku a toto stvrzují svým podpisem.

V odborném výcviku dále předchází každému novému tematickému celku proškolení BOZ. Žáci jsou prokazatelně seznamováni s návody k obsluze jednotlivých strojů a zařízení a s místními provozně bezpečnostními předpisy.

Je přesně stanoven systém vykonávání dozoru nad žáky při teoretickém i praktickém vyučování. Při zajištění odborného výcviku na smluvních pracovištích je problematika BOZ smluvně ošetřena.

4. Učební plán školního vzdělávacího programu

Název ŠVP:

Kód a název oboru vzdělání:

Délka a forma vzdělávání:

Stupeň poskytovaného vzdělání:

Platnost ŠVP:

Knihařské práce

34-57-E/01 Knihařské práce

Tříleté denní

Střední vzdělání s výučním listem

od 1. 9. 2025

Vyučovací předměty	Počet týdenních vyučovacích předmětů			
	v jednotlivých ročnících			
	1.	2.	3.	Celkem
Český jazyk a literatura	1	1	1	3
Občanská nauka	1	1	1	3
Informační a komunikační technologie	1	1	1	3
Matematika	1	1	1	3
Tělesná výchova	1	1	1	3
Polygrafický základ (Materiály, Odborné kreslení, Technologie, Polygrafický základ)	7	7	7	21
Odborný výcvik	18	21	21	60
Součet týdenních vyučovacích hodin	30	33	33	96

Poznámky u učebnímu plánu:

- učební plán je zpracován v souladu s rámcovým vzdělávacím programem Knihařské práce a platí pro něho všechny poznámky uvedené v RVP.
- minimální rozsah praktických činností formou odborného výcviku musí činit 41 týdenních hodin celkem
- v ŠVP musí být v každém ročníku zařazena tělesná výchova, doporučuje se zařadit další sportovní a relaxační aktivity podporující zdravý vývoj žáků. Pokud bude vyučování organizováno tak, že se bude střídát týden teoretického vyučování a týden odborného výcviku, a pokud nebude možno zajistit výuku tělesné výchovy i v týdnu odborného výcviku, nesmí klesnout počet hodin tělesné výchovy v týdnu teoretického vyučování pod 2 hodiny. V případě, že v rámci jednoho týdne bude probíhat teoretické vyučování i odborný výcvik, je rozsah tělesné výchovy v tomto týdnu 2 hodiny. Je žádoucí zařazovat

vhodné pohybové aktivity kompenzující jednostranné fyzické zatížení žáků také v průběhu odborného výcviku.

Je přesně stanoven systém vykonávání dozoru nad žáky při teoretickém i praktickém vyučování.

4.1 Přehled využití týdnů v období září – červen školního roku

Název ŠVP:

Kód a název oboru vzdělání:

Délka a forma vzdělávání:

Stupeň poskytovaného vzdělání:

Platnost ŠVP:

Knihařské práce

34-57-E/01 Knihařské práce

Tříleté denní

Střední vzdělání s výučním listem

od 1. 9. 2025

Činnost	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Vyučování dle učebního plánu	32	32	30
Lyžařský kurz	1	0	0
Výtvarné soustředění	0	0	0
Závěrečné zkoušky	0	0	1
Časová rezerva (exkurze, výchovně-vzdělávací akce, opakování učiva)	7	7	7
Celkem	40	39	38

Škola zařadí podle podmínek:

- pro žáky 1. ročníku výchovně-výcvikový lyžařský kurz

4.2. Převodní tabulka RVP – ŠVP

Název ŠVP:

Knihařské práce

Kód a název oboru vzdělání:

34-57-E/01

Délka a forma vzdělávání:

Knihařské práce

Stupeň poskytovaného vzdělání:

Tříleté denní

Střední vzdělání s výučním listem

Platnost ŠVP:

od 1. 9. 2025

RVP			ŠVP		
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet vyuč. hodin za studium		Vyučovací předmět	Počet vyučovacích hodin za studium-ŠVP	
	týdenních	celkových		týdenních	celkových
Jazykové vzdělávání					
-Český jazyk	2	64	Český jazyk a literatura	3	96
- Estetické vzdělávání	1	32			
Občanský vzdělávací základ	3	96	Občanská nauka	3	96
Matematické vzdělávání	3	96	Matematika	3	96
Vzdělávání pro zdraví	3	96	Tělesná výchova	3	96
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	3	96	Informační a komunikační technologie	3	96
Knihařský a polygrafický základ	12	384	Materiály Polygrafický základ Odborné kreslení Technologie	21	672
Technická a technologická příprava	50	1600	Odborný výcvik	60	1920
Disponibilní hodiny	19	608			
Celkem	96	3072		96	3072

4.3 Vazba na NSK - Profesní kvalifikace

Získání určité kombinace profesních kvalifikací opravňuje k připuštění k závěrečné zkoušce vedoucí k výučnímu listu nebo k maturitní zkoušce, vždy v určitém oboru vzdělání. Zkoušku lze složit na školách, kde se tento obor vyučuje.

Úplnou profesní kvalifikací rozumíme způsobilost vykonávat celé určité povolání, lze ji poskládat z určité kombinace profesních kvalifikací. Pokud pro dané povolání připravuje obor vzdělání, je získání úplné profesní kvalifikace podmíněno složením závěrečné nebo maturitní zkoušky v daném oboru.

Knihař/knihařka na knihařských strojích	34-002-H
Knihař/knihařka na automatických knihařských linkách	34-001-H
Polygrafický technik technolog / polygrafická technička technoložka	34-049-M
Operátor/operátorka na automatických linkách pro dokončující zpracování v polygrafii	34-055-M
Operátor na automatických linkách pro dokončující zpracování v polygrafii	34-055-M
Polygrafický technik dispečer / polygrafická technička dispečerka	34-048-M
Polygrafický technik mistr / polygrafická technička mistrová	34-050-M
Manažer/manažerka řízení jakosti v polygrafii	34-042-T
Samostatný polygrafický technik pracovník / samostatná polygrafická technička pracovnice řízení jakosti	34-044-R
Polygrafický technik kontrolor jakosti / polygrafická technička kontrolorka jakosti	34-043-M

5. Učební osnovy jednotlivých předmětů

Název ŠVP:

Kód a název oboru vzdělání:

Délka a forma vzdělávání:

Stupeň poskytovaného vzdělání:

Platnost ŠVP:

Knihařské práce

34-57-E/01 Knihařské práce

Tříleté denní

Střední vzdělání s výučním listem

od 1. 9. 2025

Učební osnova předmětu:

Český jazyk a literatura

Celkový počet týdenních vyučovacích hodin za studium: 3

Název předmětu:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA			
Ročník:	1.	2.	3.	celkem
Počet hodin:	1	1	1	3

Obecné cíle

Předmět český jazyk, vychovává žáky k vytříbenému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Český jazyk je neododdělitelnou součástí všeobecného vzdělávání a je také základem rozvoje většiny klíčových schopností a dovedností, kterými by měl být žák vybaven pro zvládnutí všech dalších vyučovacích předmětů. Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetence žáků a naučit je využívat jazyka jako prostředku k běžnému dorozumívání mezi lidmi, jako je přijímání, sdělování a výměna informací.

Charakteristika učiva

Předmět se skládá ze dvou částí, které se navzájem prolínají, doplňují a rozvíjejí. Jazykové vzdělávání rozvíjí komunikační kompetence žáků a učí je užívat jazyka jako prostředku dorozumívání a myšlení. Slohové vzdělávání využívá jazykových prostředků a jejich uspořádání v jazykových projevech.

V průběhu jazykového vzdělávání se žáci seznámí s jednotlivými jazykovědními disciplínami, zvládnou obecné poznatky o jazyce, začlenění češtiny do jazykové soustavy, ovládnou český pravopis, tvarosloví, skladbu, nauku o slovní zásobě a nauku o slohu. Prakticky umí použít jednotlivé psané i mluvené slohové styly a postupy, umí zacházet s různými informačními prameny.

Učivo navazuje na vědomosti a dovednosti, které žáci získali na základní škole a rozvíjí je vzhledem k jejich společenskému a profesnímu zaměření.

Kromě tradičních metodických postupů, především výkladové metody a práce s učebnicí, jsou do výuky zařazeny komunikační hry, práce s prameny včetně internetu, soutěže, doplňovačky, křížovky, osmisměrky a kvízy.

Dále se ve výuce využívají rozbory vyjadřovacích schopností a odstraňování jejich dílčích nedostatků i krátká mluvnická cvičení.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- využívali jazykové vědomosti a dovednosti v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, přesně a výstižně formulovali a obhajovali své názory
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění
- získávali a vyhodnocovali informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem dále
- chápali funkci spisovného jazyka, znali základní jazykové pojmy a kategorie a uměli využít získaných znalostí a dovedností i pro výuku cizím jazykům
- rozeznávali vyjadřování ve spisovném a nespisovném jazyce a dokázali na praktických ukázkách rozlišit spisovný jazyk od obecné češtiny a od nářečí

Pojetí výuky

Jazykovému vzdělávání a literatuře je věnována v 1. až 3. ročníku 1 vyučovací hodina týdně. Metody jsou ve výuce voleny tak, aby se střídal rytmus práce i jednotlivé činnosti. Základní metodou je práce s texty (učebnice, čítanky, nakopírované ukázky z děl české i světové literatury, novinové články a různé typy písemností), textů je využíváno k nácviku čtení s porozuměním, rozborům, interpretacím, což je realizováno individuálně či ve skupinách. V hodinách je dále z metod využíván výklad, samostatná práce, diskuze, pro žáky jsou uspořádány exkurze, kulturní akce, soutěže. Dalšími pomůckami, které se ve výuce uplatňují, jsou sešity žáků, audio a video nahrávky, je využíván počítač, zejména k vyhledávání informací na internetu.

Hodnocení výsledků – způsoby ověření

Klasifikace žáků vychází z klasifikačního řádu školy.

Se opírá především o ústní a písemné zkoušení, testové úlohy a slohové práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Předmět český jazyk se podílí na rozvíjení těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky pro studium
- ovládat práci s textem, umět zpracovávat informace
- porozumět mluveným projevům jako je výklad, přednáška, referát
- využívat ke svému vzdělávání různé informační zdroje
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého vzdělávání, přijímat hodnocení výsledků od jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména ve svém oboru

Kompetence komunikativní:

- umět se prezentovat, obhajovat svá stanoviska, správně argumentovat
- dobře se vyjadřovat v mluvených i psaných projevech ve vzniklých situacích

- umět pokládat otázky, formulovat odpovědi při společenských a pracovních jednáních
 - zvládat komunikativní situace spojené se zvoleným oborem vzdělání
 - orientovat se v odborné terminologii svého oboru
 - dodržovat v ústním i písemném projevu zásady kultury projevu i chování
 - využívat podnětů a pozitivních příkladů z oblasti literatury pro formování vlastních komunikativních dovedností
- Kompetence sociální:**
- umět pracovat v kolektivním týmu
 - budovat atmosféru založenou na vzájemné otevřené komunikaci, vyvarovat se vzniku možných konfliktních situací a předcházet jim
 - předkládat a jasně formulovat vlastní podněty a návrhy, nezaujatě přistupovat k podnětům a návrhům jiných a pečlivě - zvažovat jejich obsah
- při řešení úkolů uplatňovat různé metody myšlení a myšlenkové operace
 - umět přesvědčovat druhé o správných postupech, využívat k tomu správnou argumentaci
 - získávat ostatní pro společná řešení
- Kompetence personální:**
- efektivně se vzdělávat, přijímat nové poznatky a být schopen samostudia ve svém oboru
 - využívat všech informačních zdrojů a dalších podnětů k rozvoji vlastních vědomostí a dovedností
inspirovat se pozitivními příklady z literatury pro osobnostní rozvoj v oblasti jazykovědy a vývoje jazyka

Průřezová témata

V předmětu český jazyk jsou realizována tato průřezová témata:

A) Občan v demokratické společnosti

- zásady demokracie, svobodný projev, komunikace předcházející konfliktním situacím v praktických slohových a mluvních cvičeních
- vývoj společnosti, historie a kultury v oblasti jazykovědy, vývoje jazyka

B) Člověk a životní prostředí

- v oblasti sociálně komunikativní – rozvoj dovedností vyjadřovat se, zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí
- vhodně zvolená témata praktických slohových a mluvních cvičení (témata ekologie, životní prostředí)

C) Člověk a svět práce

- práce s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání toku informací
slovní vyjadřování při různých jednáních

Název vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura

1. ročník

Počet hodin celkem: 33

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: - orientuje se v základních pojmech jazyka - chápe provázanost jazykového systému	1. Opakování a prohlubování poznatků o jazyce - nástroj dorozumívání - jazyk ve společenském styku	
- rozlišuje vrstvy českého jazyka - dokáže ve svém projevu vhodně užít složek českého jazyka	2. Obecné poučení o jazyce útvary českého jazyka (spisovná a obecná čeština, nářečí)	
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - orientuje se v zaznamenávání pravopisné normy, - ovládá práci s Pravidly českého pravopisu - odhaluje a opravuje pravopisné chyby	3. Principy českého pravopisu Grafická stránka jazyka - souhlásky měkké, tvrdé a obojetné - tvarosloví - vyjmenovaná slova - psaní velkých písmen - psaní u,ú,ů	
- chápe specifické znaky uměleckého stylu - prakticky ovládá vypravování	4. Umělecký styl - vypravování - blahopřání, kondolence	
- prakticky se orientuje v systému českého tvarosloví - využívá poznatků z tvarosloví ve svém ústním a písemném projevu	5. Tvarosloví - slovní druhy, jejich pravopisné a stylistické aspekty - mluvnické kategorie (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa)	
- chápe smysl frazeologie a dovede ji využívat k obohacení textu - rozumí pořekadlům, pranostikám, příslovím	6. Frazeologie pořekadla, pranostiky, přísloví	
- rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie - ovládá práci se slovníky	7. Lexikologie - slovní zásoba a její rozvrstvení - obohacování slovní zásoby - práce se slovníky - terminologie oboru - slovo a jeho význam - slova jednoznačná a mnohoznačná	

- vyjadřuje se věcně správně a srozumitelně - prakticky ovládá útvary prostě sdělovacího stylu - s využitím PC zpracuje krátké informační útvary ve vazbě na obor	8. Styl prostě sdělovací - písemná a ústní komunikace - útvary prostě sdělovacího stylu (osobní dopis, oznámení, zpráva, inzerát, tiskopisy, telefonní styk)	
---	--	--

Název vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura

2. ročník

Počet hodin celkem: 33

Žák: orientuje se v systému světových jazyků	1. Obecné poučení o jazyce slovanské a evropské jazyky	
- chápe smysl frazeologie a dovede ji využít k obohacení textu - rozumí pořekadlům, pranostikám, příslovím	2. Frazeologie pořekadla, pranostiky, přísloví (použití při popisu)	
- prakticky se orientuje v systému českého tvarosloví - poznatků z tvarosloví využívá v písemném i mluveném projevu	3. Tvarosloví - slovní druhy, jejich pravopisné a stylistické aspekty - mluvnické kategorie – slova neohebná	
- vhodně prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně - slohový postup popisný ovládá zejména ve vztahu ke svému oboru - ovládá techniku ústního projevu, klade otázky a vhodně formuluje odpovědi	4. Komunikační a slohová výchova - popis (umělecký, statický, popis pracovního postupu, odborný) - charakteristika - kritika a sebekritika - diskuse	
- zjišťuje potřebné informace z dostupných informačních zdrojů, - provádí vhodný výběr, přistupuje k nim kriticky - používá klíčových slov při vyhledávání informačních pramenů - samostatně zpracovává informace - rozumí obsahu textu i jeho částí - má přehled o knihovnách a jejich službách - má přehled o denním i odborném tisku	5. Zdroje informací, práce s textem a jazykovými příručkami - informační prameny a práce s nimi (knihovny a jejich služby, internet) - získávání a zpracovávání informací z textu (výpisky, osnova, konspekt), jejich třídění a hodnocení - práce s různými jazykovými příručkami	

• provádí přesnou, jasnou, logickou a srozumitelnou konstrukci textu • orientuje se ve struktuře věty a souvětí v písemném projevu • respektuje pravopisné jevy z oblasti skladby	6. Větná skladba • stavba věty jednoduché • stavba souvětí • druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska • interpunkce ve větě i v souvětí	
• vyjadřuje se věcně správně, jasně srozumitelně • odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru, zvládá administrativní útvary ve vazbě na obor • jednotlivé útvary dokáže zpracovat s využitím PC	7. Administrativní styl • základní znaky a jeho útvary • úřední dopis, objednávka, reklamace • žádost • životopis - dotazník • plná moc • cestovní příkaz	
• vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • uvede hlavní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře (podle probíraného tématu) • samostatně vyhledává informace v této oblasti (podle tématu) • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi (na základě četby ukázek literárních děl) • rozliší konkrétní literární díla podle základních druhů a žánrů • postihne sémantický význam textu • text interpretuje a debatuje o něm	8. Umění a literatura, práce s literárním textem • průběžně během školního roku v jednotlivých tematických celcích: • aktivní poznávání různých druhů umění, našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě • hlavní literární směry a jejich představitelé v kontextu doby • literární druhy a žánry ve vybraných dílech národní i světové literatury • četba a interpretace textu • metody interpretace textu • tvořivé činnosti	

Název vyučovacího předmětu: Český jazyk a literatura

3. ročník

Počet hodin celkem: 60

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: • řídí se zásadami správné výslovnosti	1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností • zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka • zvuková stránka slova – pravidla spisovné výslovnosti, nedostatky ve výslovnosti, vady • zvuková stránka řeči – základní pojmy z rétoriky (modulace řeči, slovní přízvuk, větný přízvuk, pauzy, intonace)	

- rozlišuje větu jednoduchou a souvětí - vyhledá základní skladební dvojici a určí větné členy - rozliší větu dvojčlennou, jednočlennou a větný ekvivalent - orientuje se ve výstavbě textu - používá základní pravidla pro psaní čárek ve větě jednoduché a v souvětí	2. Větná skladba - druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska (věta, skladební dvojice, věta jednoduchá a souvětí, věty dvojčlenné, jednočlenné a větné ekvivalenty, větné členy) - stavba a tvorba komunikátu (text, jeho soudržnost a členění, kontaktní prostředky, pořádek slov v češtině) - interpunkce – čárka ve větě jednoduché a v souvětí, dvojtečka, středník a pomlčka	
- rozpozná funkční styl a v typických příkladech slohový útvar – osobní a úřední dopis, žádost, životopis, inzerát - vytvoří základní útvary prostě sdělovacího a administrativního stylu (osobní dopis, žádost, strukturovaný životopis) za použití pravidel pro grafickou a formální úpravu písemností - sestaví jednoduchý inzerát i odpověď na inzerát z tisku či internetu - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu, - sestaví osnovu - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi - umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi - vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) - vhodně se prezentuje a obhájí své stanoviska - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně přednese krátký projev	3. Komunikační a slohová výchova - druhy řečnických projevů - další projevy prostě sdělovací a administrativní a jejich základní znaky, postupy a prostředky - osobní a úřední dopis, žádost, životopis, inzerát a odpověď na něj, - jednoduché úřední a odborné dokumenty (formuláře), telefon, email, fax - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů - umělecký styl	
- vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - samostatně vyhledává informace v této oblasti (podle tématu) - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi (na základě četby ukázek literárních děl) - rozliší konkrétní literární díla podle základních druhů a žánrů - postihne sémantický význam textu - text interpretuje a debatuje o něm	4. Umění a literatura, práce s literárním textem - průběžně během školního roku v jednotlivých tematických celcích - aktivní poznávání různých druhů umění, našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě - hlavní literární směry a jejich představitelé v kontextu doby - literární druhy a žánry ve vybraných dílech národní i světové literatury - četba a interpretace textu - metody interpretace textu - tvůrčí činnosti	

Učební osnova předmětu:

Občanská nauka

Celkový počet týdenních vyučovacích hodin za studium: 3

Název předmětu:	OBČANSKÁ NAUKA			
Ročník:	1.	2.	3.	celkem
Počet hodin:	1	1	1	3

Obecné cíle

Cílem předmětu Občanská výchova je příprava žáků na aktivní a zodpovědný občanský život v demokratické společnosti. Výchova směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby se z nich stali především slušní, zodpovědní lidé a také informovaní aktivní občané našeho demokratického státu. Žáci jsou vedeni k tomu, aby za všech okolností jednali uvážlivě a zodpovědně nejen vůči sobě a ve svůj vlastní prospěch, ale především vůči ostatním lidem kolem sebe. Neméně důležité je pochopení významu jednotlivých probíraných tematických celků a dílčích pojmů předmětu pro řešení nejrůznějších situací v životě člověka. Předmět učí žáky nejenom umět vyjádřit svůj vlastní názor, ale i dokázat přijmout odlišný názor druhých a polemizovat s lidmi jinak smýšlejícími. Nedílnou součástí je také výchova ke kritickému myšlení žáka a dovednosti nenechat se nikým a ničím

manipulovat.

Důležitými předpoklady pro budoucí šťastný a spokojený život žáků je pak rozvinutí jejich schopnosti uvědomění si své vlastní identity a toho, kdo vlastně jsou z hlediska národa, území a náboženství, s jakým vzorem nebo partou mladých lidí se oni sami ztotožňují, jaký mají nebo chtějí mít svůj vlastní životní styl, a co největší porozumění okolnímu světu, ve kterém žijí

Charakteristika učiva

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Občanská výchova vychází z obsahového okruhu RVP.

Společenskovední vzdělávání. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa.

Realizuje kompletní obsah vzdělávacího oboru Občanský a společenskovední základ vzdělávací oblasti Člověk a společnost, dále celé vzdělávací oblasti Člověk jako občan, Člověk a právo, Člověk a svět práce a rovněž některé výstupy vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Integruje také vybrané tematické okruhy všech průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VEG), Multikulturní výchova (MKV), Enviromentální výchova (ENV) a Mediální výchova (MDV).

Důraz je kladen na poznání sebe sama jako jedince a začlenění i uplatnění se ve společnosti se svými povinnostmi i právy.

Konkrétně se výuka zaměřuje na život žáka ve škole, v obci, v regionu, na mezilidské vztahy. Seznamuje žáka s funkcí státu, hospodářství a oblastí mezinárodní spolupráce.

Strategie výuky:

Výuka navazuje na předchozí výstupní vědomosti a dovednosti žáků z dosaženého základního stupně vzdělání a rozvíjí je vzhledem k jejich společenskému a profesnímu zaměření.

Při realizaci vzdělávání jsou využívány převážně dialogické metody. Důraz je kladen zejména na schopnost žáka hodnotit a analyzovat získané informace z různých informačních zdrojů, kultivovaně se vyjadřovat, argumentovat, ale zároveň naslouchat názorům druhých a uplatňovat týmovou práci.

Ve vyučování jsou uplatňovány všechny následující formy výuky: výkladová hodina, řízená diskuse, práce s textem, samostatné řešení úkolů se společným vyhodnocováním, ukázky materiálů (knihy, obrázky), filmové nebo počítačové projekce, skupinová práce, projektová práce, písemné práce, samostudium, referáty žáků a aktuality.

Vhodně se využívá i exkurzí, přednášek, společenských a vzdělávacích aktuálních projektů a nabídek různých institucí.

Při výuce jsou využívány následující metody a formy práce:

- frontální výklad učitele
- řízený dialog
- samostatná práce
- skupinová výuka
- samostatná domácí práce
- prezentace výsledků práce
- multimediální metody: využití počítače, internetu, videa, DVD, tisku

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka předmětu směřuje k tomu, aby žáci:

1. využívali svých vědomostí a dovedností ve svém praktickém životě, tj. ve styku s ostatními lidmi a institucemi, při řešení praktických otázek vlastního politického a občanského rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů osobního, právního nebo sociálního charakteru
2. získávali, hodnotili a analyzovali veškeré informace z nejrůznějších informačních mediálních zdrojů a využívali je prakticky
3. formovali a posilovali následující pozitivní city, postoje a preference hodnot:
 - pochopili postavení člověka v lidském společenství
 - cítili potřebu občanské aktivity a projevovali ji, vážili si demokracie a svobody, usilovali o její zachování a zdokonalování, preferovali demokratické hodnoty, přístupy a občanské postoje před nedemokratickými, vystupovali zejména proti korupci, kriminalitě, jednali v souladu s humanitou a vlastenectvím i s demokratickými občanskými postoji a ctnostmi
 - respektovali základní lidská práva, chápali meze lidské svobody a tolerance
 - jednali uvážlivě, čestně, odpovědně, solidárně a uměli přijímat odpovědnost za veškerá svá rozhodnutí a následná jednání
 - jednali eticky nejen pro svůj vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem, a snažili se být užiteční jinému člověku, skupině lidí nebo určitému dobrému cíli a neočekávali za to žádnou odměnu
 - chápali okolní svět, kriticky posuzovali skutečnost kolem sebe, přemýšleli o ní, utvářeli si svůj vlastní úsudek a nenechali se jakkoli manipulovat

- uvědomili si svou vlastní identitu a na jejím základě ctili identitu jiných lidí, považovali je za stejně hodnotné jako sebe sama, a oprostili se ve vztahu k nim od jakýchkoli předsudků, intolerance, rasismu, etnické, náboženské i jiné nesnášenlivosti
 - byli tolerantní k názorům jiných a byli ochotni k případnému kompromisu
 - ujasnili si svoji hodnotovou orientaci
 - uznávali vysokou hodnotu lidského života, uměli si ho vážit a chránili ho - cílevědomě zlepšovali a chránili životní prostředí, jednali ekologicky
 - uplatňovali trvalý, poctivý a zodpovědný přístup k práci, respektovali pravidla, vážili si hodnot lidské práce, jednali hospodárně, odpovědně řešili své finanční záležitosti
 - neničili majetek, ale naopak o něj pečovali, a snažili se zanechat po sobě něco pozitivního pro své vlastní blízké i pro širší komunitu
- roztvíjeli zdravý životní styl a pochopili, že i oni sami jsou nedílnou součástí světa, za jehož budoucnost nesou svou vlastní odpovědnost

Pojetí výuky

Výuka je vedena převážně formou výkladu a diskuze. Při výuce je možno využít mapy, různé obrazové materiály, audiovizuální techniku a internetu k vyhledávání aktuálních témat. Ve výuce se navazuje svobodné diskuzní prostředí, v němž mohou žáci vyjádřit své názory a postoje. Poznatky a dovednosti, o něž učitel usiluje, směřují k využití v praktickém a profesním životě žáků.

Hodnocení výsledků – způsoby ověření

Klasifikace žáků vychází z klasifikačního řádu školy.

K hodnocení práce žáků se bude využívat pětistupňová klasifikace, doplněná ústním hodnocením a autoevaluací žáka, dle platného školního klasifikačního řádu.

Při hodnocení budou:

- posuzovány písemné práce po ukončení tematického celku, průběžné zkoušení u tabule, vyhodnocení soutěží
- zohledněna bude i snaha a kladný přístup žáků k práci, domácí příprava

Hodnocení žáků s poruchami učení je dáno jejich individuálním vzdělávacím plánem.

Kritéria hodnocení žáků

Kritéria hodnocení jsou dána klíčovými kompetencemi.

V základní podobě se vychází z pětistupňové klasifikace stanovené Pravidly pro hodnocení vzdělávání žáků.

Žáci se hodnotí z ústního a písemného projevu.

Významnou součástí hodnocení je samostatná tvůrčí činnost, aktivní přístup při řešení problémových situací, aplikace získaných znalostí a dovedností z ostatních předmětů, osobní přínos k aktualizaci učiva a schopnost vyjádřit svůj vlastní názor na probíranou tematiku.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení:

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- využívá různé strategie učení k získávání a zpracování poznatků a informací
- vyhledává a třídí informace podle zadaných kritérií a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení
- osvojuje si obecně užívané termíny
- zpracovává formou referátů samostatně nebo ve skupinách společenskovední témata zadaná učitelem
- hodnotí výsledky své práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých
- porovnává dosažené výsledky v týmu i samostatně
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- vytváří si potřebu získávat nové vědomosti a dovednosti k rozvoji dalších odborných aktivit

Kompetence k řešení problémů:

- využívá co nejefektivněji získané vědomosti a dovednosti k řešení problematických situací
- vnímá nejrůznější problémové modelové situace ve škole i mimo ni, předkládané učitelem, a pod jeho vedením rozpozná, pochopí a analyzuje daný problém a také promyslí a naplánuje konkrétní způsob jeho řešení
- vnímá, promýšlí a konstruktivně řeší nejrůznější možné pracovní, mimopracovní i společenské problémy
- tvořivě přistupuje k řešení problému, umí najít vhodnou informaci, pracovat s ní a najít správné východisko k jeho zdárnému vyřešení
- nahlíží na řešení problémů z různých úhlů pohledu a hledá optimální postup pro jejich vyřešení
- svá řešení posuzuje z nejrůznějších společenských aspektů
- při řešení problémů objevuje paralely s historií
- formuluje věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické, ekonomické a etické otázky, umí je náležitě podložit argumenty, debatuje o nich s různými partnery
- má kritické myšlení a schopnost hájit veškerá svá rozhodnutí
- dokáže svá tvrzení podepřít argumenty

Kompetence komunikativní:

- usiluje o přesnou, respektující, rozumějící, vnímající a účelově efektivní komunikaci
- je schopen se přiměřeně vyjádřit k účelu jednání
- má kultivovaný verbální projev
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky, názory a postoje výstižně a srozumitelně, souvisle v daném logickém sledu

- formuluje své názory na společenské dění souvisle a výstižně
- využívá, učitelem vytvořený, prostor k vyjádření a interpretaci vlastních myšlenek a názorů a k vzájemnému naslouchání a respektování
- dokáže s ohledem na situaci vhodně využít prostředky verbální i neverbální komunikace
- prezentuje své názory a svou práci před spolužáky
- je schopen aktivně diskutovat, porozumět sdělení druhých a respektovat jejich názory v
- vyhledává, získává a kriticky hodnotí informace z různých zdrojů a pracuje s nimi (verbální texty, tvořené slovy, ikonické texty v podobě obrazů, fotografií, schémat, map apod., kombinované texty, např. film, a masové mediální zdroje v podobě televize, rozhlasu, tisku, internetu)
- osvojí si postupy pro užívání moderních informačních a komunikačních prostředků
- využívá při komunikaci prostředky moderních informačních a komunikačních technologií z hlediska jejich tvůrčího využití, zejm. jako důležitých nástrojů lidského poznání
- chápe potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývá se jím
- respektuje v souladu s morálními hodnotami v komunikaci odlišné názory ostatních
- naslouchá druhým, přijímá názor druhého a vhodně na něj reaguje
- má schopnost obhajovat vlastní názor a respektovat názory druhých
- využívá získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

Kompetence sociální a personální:

- chápe význam týmové práce a postavení samostatné práce
- chápe potřebu spolupracovat s druhými a tak získávat jejich zkušenosti
- uvědoměle přijímá a získává role v různých skupinách
- naučí se diskutovat
- dokáže pracovat v týmu a odpovědně plnit své úkoly
- spolupracuje ve dvojici nebo ve skupině a ovlivňuje tak kvalitu společné práce, podílí se na utváření pravidel týmové práce
- účinně prohlubuje pomoci, učitelem připravených, aktivit mezilidské vztahy a soudržnost kolektivu
- seznámí se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu
- podílí se na vzniku bezpečného klimatu a příjemné atmosféry ve skupině, třídě i ve škole
- posoudí reálně své fyzické a duševní možnosti
- stanovuje si cíle s ohledem na své schopnosti, zájmy a životní podmínky
- flexibilně reaguje na měnící se podmínky
- je veden ke vzájemné úctě, toleranci a empatii
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům
- snaží se svou vlastní iniciativou zlepšit pracovní a životní podmínky
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, řešení konfliktů a odstraňování diskriminace
- spolupracuje vzájemně s druhými, má dobré mezilidské vztahy
- má zdravé sebevědomí, sebedůvěru i sebekritiku

- je tolerantní, respektuje názory jiných i jejich víru
- využívá své společenskovední vědomosti a dovednosti v praktickém životě: ve styku s druhými lidmi a institucemi, při řešení praktických otázek svého politického i filozoficko-etického rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení vlastních problémů sociálního a právního charakteru
- umí vyhodnotit vlastní dosažené výsledky
- odhadne důsledky svého chování a jednání pro sebe i ostatní
- dokáže přijmout oprávněnou kritiku ze strany druhých
- koriguje a napravuje své chování a jednání tak, aby předešel jeho následným negativním důsledkům
- umí odhalit a úspěšně napravit nedostatky svého chování a jednání

Kompetence občanské:

- přijímá základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- má znalosti legislativy, obecných morálních zákonů a dbá na jejich dodržování
- dodržuje zákony a práva, uvědomuje si povinnosti, respektuje osobnost jiných lidí
- dokáže obhájit svá práva a je veden k zodpovědnému plnění svých povinností
- uvědomuje si vlastní i národní identitu
- uvědomuje si svá práva i povinnosti ve škole i mimo ni
- jedná v souladu s morálními principy
- respektuje názory ostatních
- respektuje odlišné hodnoty, názory, postoje a schopnosti ostatních lidí
- respektuje přesvědčení druhých lidí a váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací druhých lidí, nachází nenásilné cesty k řešení konfliktů
- uznává hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti
- posuzuje a vyhodnocuje správně krizové situace
- dokáže poskytnout, případně vyhledat, účinnou pomoc
- není mu lhostejný charakter životního prostředí
- jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu, životní prostředí a kulturu
- zajímá se o politické a kulturní dění
- sleduje společenské dění v bližším i širším okolí, pravidelně komentuje a hodnotí aktuální situaci u nás i ve světě
- dovede kriticky přistupovat k pramenům informací
- poznává naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítí potřebu je chránit

Kompetence pracovní:

- nachází způsoby, jak využívat znalostí získaných ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- rozvíjí své myšlení a nachází nová řešení
- je motivován k dosahování úspěchu a podporován v tvořivosti a proaktivním přístupu

- vhodně prezentuje vlastní výtvary a využívá možnost zapojení se do různých soutěží, ve kterých může prezentovat své dovednosti a schopnosti
- přistupuje kriticky k výsledkům, kterých dosáhl, naučil se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce
- zná a dodržuje určitá pracovní pravidla a pracovní řád, plní si své povinnosti a závazky, vyplývající ze zadaného úkolu má přehled o svém uplatnění na trhu práce a o svých právech a povinnostech vůči budoucímu zaměstnavateli
- vyhledává informace o studijních a pracovních příležitostech
- uvažuje s ohledem na své schopnosti a předpoklady o dalším vzdělávání a o budoucí profesi
- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích
- chápe cíl, podstatu, principy a riziko podnikání
- orientuje se v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizace

Průřezová témata

Předmětem Občanská výchova se v podstatě prolínají všechna průřezová témata. Největší důraz je přitom kladen na Výchovu demokratického občana. Právě pojetí tohoto tématu, kde jde o vybavení žáka základní úrovní občanské gramotnosti, je pro Výchovu k občanství velmi vhodné. Žák je veden k orientaci ve složitostech, problémech a konfliktech demokratické společnosti a zároveň ke schopnosti řešit dané problémy, za předpokladu zachování lidské důstojnosti a respektu k druhým.

Vzhledem k současnému postavení ČR ve světě je kladen důraz také na Výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Do vzdělávacího obsahu předmětu Občanská výchova jsou začleněna a realizována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Enviromentální výchova, Člověk a svět práce, Informační a komunikační technika

Osobnostní a sociální výchova

Žák by měl:

- mít vhodnou míru sebevědomí, vlastní odpovědnosti a schopnost morálního úsudku
- hledat kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a být kriticky tolerantní
- být připraven klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a možná řešení
- rozvíjet v oblasti sociálně komunikativní dovednost vyjadřovat se, obhajovat a zdůvodňovat vlastní názory a zprostředkovávat informace - jednat s lidmi, diskutovat i o citlivých nebo kontroverzních otázkách a hledat společně kompromisní řešení

Občan v demokratické společnosti

Žák by měl:

- být ochoten se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech
- sledovat a hodnotit v kontextu s historií zásady a vývoj demokracie u nás i ve světě

být seznámen s vývojem, historií, kulturou, strukturou a etnickým i náboženským rozvrstvením společnosti u nás

- mít vhodnou a potřebnou míru sebevědomí, odpovědnosti a schopnost morálního úsudku
- být schopen hledat kompromisy mezi osobní svobodou a odpovědností a být kriticky tolerantní
- dokázat jednat s lidmi, diskutovat i o citlivých a kontroverzních otázkách a hledat kompromisní řešení
- mít potřebnou míru mediální gramotnosti, aby byl schopen odolávat myšlenkové manipulaci

Člověk a životní prostředí

Žák by měl:

- vážit si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažit se je chránit a zachovat pro budoucí generace
- chápat postavení člověka v přírodě a vlivy životního prostředí na jeho zdraví a život
- uvědomit si nutnost zodpovědného přístupu k životnímu prostředí ve svém vlastním osobním i profesním jednání
- osvojit si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví
- pochopit souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami na lokální, regionální i globální úrovni
- rozvíjet dovednost vyjadřovat se k problematice životního prostředí, obhajovat a zdůvodňovat vlastní řešení i zprostředkovávat informace k řešení problematiky životního prostředí
- čerpat podnětné a zajímavé ekologické náměty při práci s texty o přírodě, s ekologickými dokumenty a filmy
- prezentovat vhodně zvolenými ekologickými tématy v podobě praktických referátů oblast ekologie a ochrany životního prostředí u nás i ve světě
- porozumět souvislostem mezi enviromentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji

Člověk a svět práce

Žák by měl:

- uvědomit si svoji zodpovědnost za svůj vlastní život a význam celoživotního vzdělání a učení pro život
- sledovat svět jako přímý produkt lidské činnosti
- být motivován k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře
- dodržovat uvědoměle a soustavně pracovní povinnosti, vycházet s budoucími kolegy a nadřízenými a podílet se na fungování demokratických zásad i na pracovišti
- naučit se vhodně se slovně vyjadřovat v rámci různých pracovních jednání – pohovor u zaměstnavatele, žádost o práci
- umět se písemně i verbálně prezentovat při různých jednáních s potenciálními zaměstnavateli, formulovat svá očekávání a své vlastní priority
- zorientovat se ve službách zaměstnanosti a účelně využívat jejich informačního zázemí vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, orientovat se v nich a vytvářet si o nich konkrétní základní představu

- sledovat na dostupných informačních serverech a v dalších informačních zdrojích téma práce a pracovní činnosti
- vyhledávat na dostupných informačních serverech a v dalších informačních zdrojích konkrétní pracovní nabídky z dané oblasti
- pracovat s informacemi o práci, vyhledávat, vyhodnocovat a využívat toku dostupných informací o dané problematice
- zpracovávat v podobě zadaných referátů náměty s pracovní tematikou: člověk na pracovišti, mezilidské vztahy na pracovišti

Informační a komunikační technologie

Žák by měl:

- používat základní a aplikační programové vybavení počítače, pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky
- umět pracovat s internetem, vyhledávat, shromažďovat a analyzovat informace z oblasti společenských věd
- zpracovávat zadané referáty ze společenskovední oblasti na PC
- orientovat se v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své vlastní potřeby
- zdokonalovat svou schopnost efektivně využívat prostředků informačních a komunikačních technologií v běžném životě i v rámci přípravy na své budoucí povolání

Název vyučovacího předmětu: Občanská nauka

1. ročník

Počet hodin celkem: 33

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: • charakterizuje pojem osobnost člověka • vysvětlí, co se rozumí tělesnou a duševní stránkou člověka • charakterizuje jednotlivá stadia vývoje člověka • dovede rozlišit typy lidské povahy, druhy temperamentu a charakteru člověka • zná vhodné postupy učení	1. Člověk jako jednotlivec • osobnost člověka • etapy lidského života a jejich znaky • psychické vlastnosti • učení	

• objasní pojem společenská kultura • objasní význam taktního chování • aplikuje zásady slušného chování v běžných životních situacích • reprodukuje vhodné společenské chování v dané situaci • definuje a aplikuje zásady společenského chování • ovládá a uplatňuje principy a normy společenského chování • dovede komunikovat a řešit konfliktní situace	2. Kultura společenského chování • společenská kultura • takt, tolerance • zásady a pravidla slušného chování • principy a normy společenského chování • kvalita a principy mezilidských vztahů • komunikace a zvládání konfliktů (odpovědnost, slušnost, optimismus a dobrý vztah k lidem • základ demokratického soužití v rodině i širší komunitě)	
• objasní pojem lidská společnost a vysvětlí její druhy v historii • charakterizuje proces modernizace společnosti • charakterizuje současnou českou společnost a popíše její strukturu • uvede etnické a sociální složení současné české společnosti • dovede objasnit, do kterých společenských skupin sám patří • charakterizuje základní druhy postižení některých osob a uvede zásady správného chování k nim • dovede posoudit náročnost různého postavení lidí v české společnosti • dovede odhadnout požadavky, které na lidi kladou jejich sociální role • vysvětlí pojmy sociální nerovnost a chudoba • vyvodí ze zkušeností příčiny sociální nerovnosti • uvede postupy, jimiž lze do jisté míry chudobu a další sociální problémy řešit • popíše, kam se může člověk obrátit ve složité sociální situaci, kterou nezvládne pouze vlastními silami	3. Člověk v lidském společenství • lidská společnost • společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost • současná česká společnost • útvary ve společnosti • společenské vrstvy, elity a jejich úloha • sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti • sociální role • konflikt rolí • mezilidské konflikty (tolerance, solidarita a humánnost řešení) • osoby s postižením • odborná pomoc institucí při řešení problémů	

• charakterizuje funkci a význam rodiny pro jednotlivce a pro společnost • popíše správný chod rodiny a výchovu dětí • umí řešit rodinné konflikty a krizi rodiny • dokáže vyhledat místa, kde lze získat v rodinné krizi pomoc • zná krizová centra pro děti a dospělé • popíše druhy rozvodu s jeho důsledky, zná statistickou rozvodovost v naší zemi • popíše vztahy mezi generacemi - popíše vrstevnické skupiny a vztahy v nich • vyjmenuje sociálně patologické jevy a jejich nebezpečí • popíše, co je šikana a posoudí její neblahé důsledky • zná prevenci a ochranu před sociálně patologickými jevy • rozpozná mezilidské problémy, jejich příčiny a možná řešení • vyjádří svými vlastními slovy význam dobrých a kvalitních sousedských vztahů a vzájemné mezilidské solidarity	4. Vztahy v malých sociálních skupinách • rodina a její význam • funkce rodiny • chod rodiny a výchova dětí • rodinné konflikty, krize rodiny, • místa, kde lze získat v rodinné krizi pomoc • krizová centra pro děti a dospělé • rozvod a jeho důsledky, rozvodovost • vztahy mezi generacemi • vrstevnické skupiny: třída a jiné skupiny • vztahy v těchto skupinách: (přátelství, násilí, šikana, falešné kamarádství) • prevence a ochrana • mezilidské problémy • příčiny a řešení mezilidských konfliktů mezilidská komunita a sousedské vztahy	
• interpretuje jednotlivé pojmy a objasní rozdíly mezi nimi • objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě • vysvětlí, proč jsou obě pohlaví rovnocenná • posoudí případy, ve kterých je rovnost pohlaví v praktickém životě porušována • vysvětlí příčiny sociální nerovnosti a chudoby • uvede postupy, jimiž lze do jisté míry sociální problémy a chudobu řešit • vysvětlí na konkrétních případech, jak vzniká napětí a konflikt mezi majoritou a některou z minorit • diskutuje o problémech multikulturního soužití	5. Vztahy ve velkých sociálních skupinách • komunita, sousedství, dav, publikum • populace, veřejnost • postavení mužů a žen, generové problémy • rasy, etnika, národy, národnosti • majority a minority ve společnosti • multikulturní soužití • migrace, migranti, azylanti, emigranti • klady vzájemného obohacování a problémy multikulturního soužití (genocida v době 2. sv. války – Slovanů, Romů, Židů a politických odpůrců) • migrace v současném světě • vztahy v těchto skupinách: (násilí, šikana, rasismus, nesnášenlivost, xenofobie ve společnosti) • prevence a ochrana • solidarita a její principy	

• zaujme vlastní stanovisko k pozitivům i problémům multikulturního soužití • objasní příčiny migrace lidí • vyjmenuje sociálně patologické jevy a jejich nebezpečí • zná prevenci a ochranu před sociálně patologickými jevy • vyjádří svými vlastními slovy význam dobrých a kvalitních mezilidských vztahů a vzájemné solidarity		
• formuluje a vysvětlí, co se rozumí rovnoprávností mužů a žen a rovnocenností obou pohlaví • posoudí, kdy je v praktickém životě porušována rovnost pohlaví • uvede příklady, čím je tato rovnoprávnost porušována	6. Vztahy mezi pohlavími • postavení mužů a žen v rodině a ve společnosti • postavení žen v současném světě v jednotlivých státech	
• vysvětlí funkci kultury, vědy a umění • vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty • vysvětlí rozdíl mezi hmotnou a duchovní kulturou • uvede na příkladech kulturu národnosti na našem území • orientuje se v nabídce kulturních institucí • popíše lidové tradice v regionu • vysvětlí význam a poslání různých kulturních institucí • uvědomuje si důležitost ochrany a užívání kulturních hodnot • vyjmenuje historické, kulturní a přírodní památky v Praze a v Brně • vyjmenuje historické, kulturní a přírodní památky ve svém regionu	7. Kultura institucí a hodnot • hmotná kultura, duchovní kultura • kultura národnosti na našem území • kulturní instituce v ČR a v regionu • kultura bydlení a odívání • lidové umění a užitá tvorba • ochrana a užívání kulturních hodnot • historické, kulturní památky v Praze a v Brně • historické, kulturní a přírodní památky v regionu	

- vysvětlí základní ekologické pojmy - uvede základní podmínky, které organismus potřebuje pro život - popíše vztahy mezi člověkem a životním prostředím - hodnotí vliv lidské činnosti na přírodu a životní prostředí - uvede příklady působení životního prostředí na zdraví člověka - charakterizuje přírodní a obnovitelné zdroje energie a surovin - popíše způsoby využití odpadů - jmenuje příklady recyklace odpadních látek - vyjmenuje možnosti ochrany přírody a životního prostředí - vyjmenuje a charakterizuje ekologické organizace - uvede nástroje společnosti na ochranu životního prostředí - uvědomuje si svoji vlastní odpovědnost za stav životního prostředí	8. Člověk a životní prostředí - základní ekologické pojmy - ekologické faktory životního prostředí - vzájemné vztahy mezi člověkem a jeho životním prostředím - dopady činnosti člověka na životní prostředí - vztahy výroby a dopravy k životnímu prostředí - přírodní zdroje energie a surovin - odpady a globální problémy - životní prostředí v ČR - stav životního prostředí ve světě - ochrana životního prostředí a jeho nová tvorba - ochránci přírody, péče o životní prostředí - ekologické organizace - nástroje společnosti na ochranu životního prostředí - odpovědnost člověka za ochranu přírody a životního prostředí	
- vyjmenuje druhy mimořádných událostí a objasní jejich konkrétní nebezpečí - vyjmenuje složky IZS a uvede jejich význam - zná varovné signály - dokáže se připravit na možnou evakuaci - zná obsah evakuačního zavazadla - ovládá zásady správného chování obyvatelstva během nařízené evakuace i chování v úkrytech - dokáže poskytnout první pomoc - umí použít prostředky improvizované osobní ochrany	9. Ochrana obyvatel při mimořádných událostech - druhy mimořádných událostí: živelní pohromy, havárie, ostatní události - IZS, varovné signály - důležitá telefonní čísla - první pomoc - evakuace a evakuační zavazadlo - improvizovaná ochrana, úkryty - prevence v oblasti požární ochrany	

Název vyučovacího předmětu: Občanská nauka

2. ročník

Počet hodin celkem: 33

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: • uvede podstatu a rozdíly mezi demokratickým a totalitním státem - objasní úlohu demokratického státu • ví, co je Ústava ČR • charakterizuje současný politický systém ČR • popíše strukturu státní veřejné správy a samosprávy • uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy • objasní pojem politika • zná základní politickou ideologii • objasní úlohu a funkci politických stran • uvede význam svobodných voleb a občanské angažovanosti - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy • charakterizuje demokracii a její základní hodnoty a principy • objasní na příkladech, jak demokracie prakticky funguje • uvede a vysvětlí současné problémy demokracie (korupce, kriminalita) • uvede hrozby demokracie • vysvětlí na praktických příkladech, jaké projevy lze považovat za politický radikalismus, extremismus (rasismus, neonacismus, nacionalismus apod.) • posoudí příklady z aktuálních situací • vysvětlí, proč je trestná a nepřijatelná propagace hnutí omezujících lidská práva a svobody jiných lidí a užívání neonacistické symboliky • vysvětlí, co se rozumí občanskou společností • uvede příklady občanských aktivit ve svém regionu • diskutuje o vlastnostech, které by měl mít správný občan demokratického státu • umí zachovávat normy slušného mezilidského chování a multikulturního soužití	1. Člověk jako občan • vznik, podstata a význam státu • ČR: vznik státu • český stát, státní občanství ČR a jeho nabývání • Ústava ČR • politický systém ČR • struktura a činnost státní veřejné správy • obecní a krajská samospráva • politika, politická ideologie • politické strany, volební systémy a volby • základní hodnoty a principy demokracie • občanská společnost • občanská participace • občanské činnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití • hrozby demokracie - radikalismus, extremismus, rasismus a terorismus • multikulturní soužití většiny s menšinami • slušnost a společenské chování jako základ mezilidských vztahů	

- vysvětlí pojem právo, právní stát - objasní podstatu právního státu - popíše činnost policie, soudů, notářství a uvede jejich význam - uvede příklady právní ochrany a právních vztahů - vysvětlí význam lidských a občanských práv, která jsou zakotvena v českých zákonech - vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a zastupování při právních úkonech - objasní pojem trestní odpovědnosti a trestu a uvede jejich význam - vysvětlí, kdy má člověk trestní odpovědnost - vysvětlí, kam se prakticky obrátit, jsou-li lidská práva ohrožena - popíše způsoby, jimiž lze ohrožená lidská práva obhajovat - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv a vlastnického práva - ukáže na příkladu možné důsledky vyplývající z neznalosti smluv, včetně jejich všeobecných podmínek - dovede aplikovat závazkové právo v běžném životě - dovede hájit své spotřebitelské zájmy, například podáním a uplatněním reklamace na závadné zboží - vysvětlí na příkladech práva a povinnosti vyplývající ze vztahu mezi rodiči a dětmi a mezi manželi - doplní, kde může v této oblasti vyhledat konkrétní informace nebo získat pomoc při řešení těchto problémů - uvede, jaká práva a povinnosti pro něho vyplývají z role v rodině, ve škole a na pracovišti - vysvětlí pojem vyživovací povinnost - objasní postupy vhodného jednání, a jak se sám zachová, stane-li se osobně obětí nebo svědkem protiprávního jednání, např. šikany, lichvy, korupce, násilí, vydírání apod. - popíše soustavu soudů v ČR - objasní činnost orgánů činných v trestním řízení: policie, soudů, advokacie a notářství - vysvětlí zásady státní sociální politiky - popíše jednotlivé kroky pro řešení případu sociální nouze	2. Člověk a právo - právo, spravedlnost, právní stát - soustava právních institucí v ČR - právní řád, právní ochrana občanů a právní vztahy - lidská a občanská práva - obhajování a možné zneužívání lidských práv - funkce veřejného obhájce lidských práv - práva dětí - věci soukromé a veřejné - občanské právo - vlastnické právo - odpovědnost člověka za vzniklou škodu - rodinné právo - správní řízení - trestní právo, trestní odpovědnost - přestupky a trestné činy - tresty a ochranná opatření - orgány činné v trestním řízení: policie, soudy - kriminalita páchaná na dětech a mladistvých - kriminalita páchaná mladistvými - legislativa související s prodejem drog - soustava soudů v ČR - státní sociální politika - sociální zabezpečení občanů - nástroje společnosti na ochranu životního prostředí	
--	--	--

- vysvětlí pojem odpovědnost za vzniklou škodu - má přehled o ekonomických, právních a informačních nástrojích společnosti na ochranu přírody a životního prostředí		
- charakterizuje funkci hromadných sdělovacích prostředků - vyjmenuje a objasní způsoby ovlivňování veřejnosti a najde jejich současné konkrétní příklady - dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům - pozitivně využívá nabídky masových médií pro svůj osobnostní rozvoj i pro zábavu - dokáže současně odhadnout, kdy se jedná o snahu médií ovlivnit veřejné mínění, např. zpravodajstvím, komentáři, reportážemi, reklamou apod. - vysvětlí principy reklamy a způsob ovlivňování lidí - posoudí vliv reklamy na způsob života člověka - rozezná zjevné manipulativní postupy, např. mediální masáž	3. Masová média a jejich význam - mezilidská komunikace, využívání toku informací - svobodný přístup člověka k informacím - masová média (rozhlas, tisk, televize, internet) a jejich funkce - kritický přístup k médiím - zpravodajství a jeho objektivita - menšiny v médiích - podstata a principy reklamy - etika reklamy a morální kodex reklamy	
- objasní význam zdraví pro člověka - vysvětlí pojmy tělesné a duševní zdraví - uvede význam hygieny a prevence ochrany zdraví - vyjmenuje správné stravovací návyky - zná a uplatňuje ve svém životě zdravý životní styl - uvědomuje si vliv životního prostředí na své zdraví - zná civilizační nemoci a chrání se před nimi - vyjmenuje nebezpečné závislosti a objasní jejich nebezpečí na život a zdraví člověka - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jedince, rodiny a společnosti - zná prevenci deviací - zvládá a předchází náročným životním situacím, dodržuje psychohygienu - dokáže aktivně trávit svůj volný čas - má zdravý způsob života	4. Člověk a zdraví - význam zdraví v životě člověka - tělesné a duševní zdraví - hygiena - prevence ochrany zdraví - stravovací návyky - životní styl - vliv životního prostředí na zdraví člověka - civilizační nemoci - nebezpečné závislosti a jejich dopad na zdraví člověka - nejčastější formy závislosti (drogy, alkohol, kouření, gamblerství apod.) - prevence deviací - náročné životní situace, psychohygiena - volný čas, aktivní využití volného času - zdravý způsob života	

- dovede posoudit důležitost partnerských vztahů pro osobní život člověka - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích - uvede činitele správného výběru vhodného partnera pro život - zná rizika neuvážených známostí a vztahů a chrání se před nimi - má odpovědný přístup k pohlavnímu životu a plánovanému rodičovství	5. Partnerské vztahy a lidská sexualita - volba životního partnera - lidská sexualita a partnerský život - rizika neuvážených známostí a vztahů - pohlavní nemoci - antikoncepční metody - plánované rodičovství - ochrana před nákazou pohlavními nemocemi	
- vyjmenuje a popíše státní a národní symboly ČR - objasní účel důležitých státních symbolů - vysvětlí způsoby a pravidla jejich používání - popíše některé národní tradice - zná události, které souvisejí se státními svátky - vysvětlí význam událostí, které se pojí se státními svátky a významnými dny ČR nebo Československa	6. Česká státnost - počátky české státnosti - české státní a národní symboly - tradice české státnosti - národní tradice 7.	
- vysvětlí na základě znalostí o demokracii, ve kterých obdobích od vzniku Československa roku 1918 do současnosti, lze režim, který u nás vládl, označit za demokratický - vysvětlí význam jednotlivých mezníků československé a české státnosti - charakterizuje první - Československou republiku, popíše její demokracii	7. Významné mezníky v novodobých dějinách českého národa - vznik Československa 191 - období první republiky 8.	
- charakterizuje fašismus a nacismus - vyjádří vlastními slovy nacistické snahy o likvidaci českého národa v letech 1939-1945, uvede konkrétní příklady realizace těchto záměrů - objasní charakter a výsledky II. světové války - objasní cíle válčících stran ve II. světové válce - popíše válečné zločiny - objasní pojmy holocaust a genocidu Židů a Romů - objasní formy a způsoby boje československých občanů za svobodu a vlast	8. Ztráta samostatnosti České republiky - Mnichovská dohoda 1938 - německá okupace 1939 – 1945 II. světová válka, genocida - odboj: druhy, formy a význam odboje v dějinách ČR - holocaust a nacismus	

• popíše způsoby persekuce našich občanů, které komunistický režim u nás označil za své nepřátele • popíše konkrétní příklady boje proti komunismu a významné osobnosti, které se dokázaly v tomto boji účinně angažovat	9. Česká státnost po roce 1945 • poválečný vývoj po roce 1945, jeho změny a proměny	
• popíše způsoby persekuce občanů - uvede konkrétní příklady boje proti komunismu • vysvětlí pojmy „pražské jaro“, normalizace, „sametová revoluce“ • vybere významné osobnosti roku 1968 a roku 1989 • objasní příčiny, průběh a následky rozpadu Československa	10. Historické mezníky v boji za svobodu • Pražské jaro 1968 – pokusy o reformu režimu • okupace v srpnu 1968 • listopad 1989 a budování demokratického pořádku • rozdělení Československa 1. 1. 1993, vznik ČR a SR • současná ČR a její postavení v soudobém světě	
• objasní postavení ČR v Evropě a soudobém světě • charakterizuje soudobé cíle EU • posoudí ze svého pohledu její politiku a přínos našeho členství pro ČR • objasní postavení ČR v EU, posoudí klady a zápory členství ČR v EU • na příkladech ukáže, jak členství ČR v EU ovlivňuje život našich občanů • popíše skladbu a cíle EU • zná orgány EU a jejich poslání • popíše funkci a činnost OSN a NATO • vyjmenuje konkrétní příklady činnosti OSN ve světě při ochraně míru • vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách • uvede příklady velmocí, nejvyspělejších zemí a rozvojových zemí • posoudí jejich důležitou úlohu ve světě i jejich konkrétní slabiny a problémy • diskutuje o mezinárodní spolupráci na ekonomické, politické a bezpečnostní úrovni	11. Evropa a její integrace • evropská integrace • zapojení ČR do EU • základní principy EU • skladba a cíle EU • hlavní orgány EU • postavení ČR ve světě, zahraniční politika ČR - ČR jako člen EU • OSN, NATO • mezinárodní spolupráce (ekonomická, politická a bezpečnostní)	

Název vyučovacího předmětu: Občanská nauka

3. ročník

Počet hodin celkem: 30

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: - popíše počátky vzniku planety Země - definuje a charakterizuje dílčí etapy ve vývoji lidstva	1. Člověk a vesmír - Země a vesmír - dějiny lidstva	
- definuje specifika hlavních náboženství, k nimž se hlásí obyvatelé ČR a Evropy - objasní postavení církví a věřících v ČR - charakterizuje vlastními slovy hlavní světová náboženství - je schopen na základě poznatků o úloze víry v životě člověka obhajovat potřebu tolerance k lidem jiné víry i nevěřícím - vysvětlí možnost zneužití duchovní závislosti a objasní jeho nebezpečí pro člověka - vysvětlí nebezpečí některých náboženských sekt a náboženského fundamentalismu pro člověka	2. Náboženství a církve v současném světě - duchovní život člověka - víra a ateismus - náboženství a církve - nejvýznamnější světová náboženství - náboženská hnutí a sekty - nebezpečí působení sekt - náboženský fundamentalismus, extremismus a terorismus některých náboženských sekt a náboženského fundamentalismu	

• chápe význam práce, výroby a vědeckotechnického pokroku • uvědomuje si životní potřeby člověka a cítí potřebu jejich zajišťování - vysvětlí na příkladu, co je trh a jak prakticky funguje • rozumí principům tržního hospodářství • vyhledá nabídky zaměstnání a kontaktuje případného zaměstnavatele nebo úřad práce • prezentuje své vlastní pracovní dovednosti a zkušenosti • popíše, co má obsahovat pracovní smlouva • dovede vyhledat poučení a pomoc v pracovněprávních záležitostech • dovede si zřídit peněžní účet, provést bezhotovostní platbu, sledovat pohyb peněz na svém účtu • dovede si zkontrolovat, zda jeho mzda a pracovní zařazení odpovídají pracovní smlouvě a jiným písemně dohodnutým podmínkám • vysvětlí, proč občané platí daně, sociální a zdravotní pojištění • dovede zjistit, jaké služby poskytuje konkrétní peněžní ústav (banka, pojišťovna) a na základě zjištěných informací posoudit, zda konkrétní služby jsou pro něho únosné (např. půjčka), nebo nutné a výhodné • dovede vyhledat pomoc, ocitne-li se v tíživé sociální situaci • uvádí příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané • rozliší legální a nelegální postupy získávání majetku • vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi • rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti • dokáže sestavit rodinný rozpočet tak, aby nebyl deficitní • navrhne, jak řešit schodkový rozpočet	3. Člověk ve světě práce • práce, výroba, vědeckotechnický pokrok • životní potřeby a jejich zajišťování • trh práce a jeho fungování (zboží nabídka, poptávka, cena) • principy tržního hospodářství • nutné předpoklady k zajištění obživy • význam celoživotního vzdělávání v životě člověka • odpovědnost občana za vlastní sociální situaci • hledání zaměstnání, služby úřadu práce • nezaměstnanost, podpora v nezaměstnanosti, rekvalifikace • zaměstnání a podnikání • Zákoník práce • pracovní smlouva • pracovní poměr a kázeň • vznik, změna a zánik pracovního poměru • pracovně právní vztahy • povinnosti a práva zaměstnance a zaměstnavatele • dovolená na zotavenou • odbory v ČR • profesní kariéra • majetek a jeho nabývání • čestné a nečestné způsoby získávání peněz • peníze občana, hotovostní a bezhotovostní peněžní styk • banky, úvěry, vklady a půjčky • hrubá a čistá mzda • mzda časová a úkolová • daně, daňové přiznání • sociální a zdravotní pojištění • racionální ekonomické rozhodování o finančních záležitostech jednotlivce a rodiny, rozpočtu domácnosti (hospodářský život rodiny, rodinný rozpočet)	
--	--	--

• uvede, jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti • vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí občanům • navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich správné investování • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt a zdůvodní své rozhodnutí • posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení • dovede posoudit klady a zápory služeb nabízených jednotlivými peněžními ústavami a dalšími subjekty a uvede jejich možná rizika	• řešení krizových finančních situací • zodpovědné hospodaření s majetkem, ukládání peněz, pojištění • řešení krizových finančních situací • služby peněžních ústavů • sociální politika státu • péče státu o rodinu • sociální podpora a zajištění občanů • pomoc státu, charitativních a jiných institucí sociálně potřebným občanům • daně a jejich rozdělení • význam pojištění a jeho druhy	
• vysvětlí, jaké otázky řeší etika • dovede vysvětlit a používat základní pojmy etiky (morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování, mravní odpovědnost) • dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty • diskutuje o praktických etických otázkách z příkladů a ze života kolem sebe (z osobních zkušeností, ze známých kauz v médiích, z krásné literatury a jiných druhů umění) • vysvětlí, proč je člověk za své názory, postoje a jednání odpovědný jiným lidem • chápe důležitost vlastního sebehodnocení • vysvětlí, jak může dosáhnout svých životních cílů • objasní a na příkladu vysvětlí, v čem spočívá kvalita lidského života	4. Člověk ve světle morálky a přístupu k životu • význam etiky v životě člověka - smysl etiky pro řešení konkrétních životních situací • základní pojmy etiky: morálka, mravnost, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování, humanita, lidská důstojnost • odpovědnost člověka za své jednání • motivace • životní postoje • hodnotový systém, hodnotová orientace • člověk mezi touhou po vlastním štěstí a vlastní angažovaností pro obecné dobro a pomoc jiným lidem • osobní rozvoj člověka • životní plány a ideály, cíle, smysl života, volba povolání • způsoby nacházení spokojenosti v životě	

• vyjmenuje globální problémy současného světa, vysvětlí jejich podstatu • diskutuje o nejpalčivějších globálních problémech lidstva • objasní rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a dílčí civilizace • uvede příklady velmocí, vyspělých států a rozvojových zemí, posoudí jejich úlohu a problémy - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět • objasní na konkrétních příkladech ze současného světa, jak problém vznikl a jak je řešen, a pojedná o perspektivách jeho dalšího pravděpodobného vývoje, popř. o možnosti jeho vyřešení z pohledu žáka • uvede příklady projevů globalizace a diskutuje jejich důsledcích • doloží své názory různými podklady z masmédií, zejm. deníky, časopisy a informacemi z internetu • vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách • zaujme stanovisko v některých případech k různorodým informacím na stejný problém • diskutuje o mezinárodní spolupráci na ekonomické, politické a bezpečnostní úrovni	5. Globální problémy lidstva • soudobý svět a Evropa • globální problémy soudobého světa (populační exploze, nedostatek pitné vody a potravin, vyčerpání přírodních zdrojů, znečištění a degradace prostředí, ohrožená bezpečnost lidí na počátku 21. století terorismus, kriminalita, násilí, jaderné a ekologické katastrofy, války, nekontrolovaný rozvoj techniky, morální slepota apod.) • pojem globalizace • příčiny a důsledky globalizace • NATO, armáda ČR • civilizační sféry: světové velmoci, vyspělé státy a rozvojové země a jejich problémy • současná ohniska napětí, konfliktů a bojů v soudobém světě • náboženské konflikty jako hrozba míru ve světě • příčiny a možnosti jejich řešení • úloha OSN, mezinárodní solidarita a pomoc • trvale udržitelný rozvoj • zapojení ČR do mezinárodních struktur a řešení globálních problémů lidstva • mezinárodní spolupráce ekonomická, politická a bezpečnostní)	
--	---	--

Učební osnova předmětu:

Matematika

Celkový počet týdenních vyučovacích hodin za studium: 3

Název předmětu:	MATEMATIKA			
Ročník:	1.	2.	3.	celkem
Počet hodin:	1	1	1	3

Obecné cíle

Matematické vzdělávání patří mezi všeobecně vzdělávací předměty. Vybavuje žáky schopností orientovat se v přírodních, technických a ekonomických jevech, vnímat souvislosti mezi nimi a řešit úlohy z praxe.

Obecným cílem je přiblížit žákům poznatky, které upotřebí v běžném životě i při výkonu profese. Matematika má vliv na rozvoj žáků, na jejich logické myšlení, vytváření úsudků, schopnost abstrakce a prostorovou představivost. Vede k lepšímu a snadnějšímu pochopení pravidel světa.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu Matematika vychází z obsahového okruhu RVP – Matematické vzdělávání. Učivo je rozděleno do tří ročníků tak, aby žáci získali nezbytnou matematickou gramotnost.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

Efektivně numericky počítat, používat a převádět jednotky a dále pak užívali jednoduché praktické výpočty s důrazem na ekonomickou ukázkou (úroky, procenta) pro budoucí životní situace. Učí se uvážlivě nakládat s penězi a řešit jejich finanční záležitosti. Samozřejmou součástí je podpora logické myšlení.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Cílem vzdělávání v předmětu Matematika je integrovat získané matematické vědomosti s poznatky z jiných předmětů a využívat je k řešení reálných životních situací. Uplatnění matematických vědomostí v praktickém životě zvyšuje míru sebevědomí žáků a jejich jednání se stává odpovědnější, dále rozvíjí důvěru žáků ve vlastní schopnosti, což vede k soustavné sebekontrolě, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti. Žáci přijímají odpovědnost za své jednání i rozhodnutí, učí se hledat nové informace a podklady nutné k řešení, a tak se oprošťují od stereotypů a vytvoří si vlastní úsudek. Žáci poznávají hodnotu vzdělávání jak pro budoucí povolání, tak pro občanský život.

Pojetí výuky

Při výuce je používána zejména forma frontálního výkladu doplněného řízeným rozhovorem, práci s texty, samostatná a skupinová práce žáků, učení druhých.

Důraz je kladen na jednoduchost, názornost a srozumitelnost, dále pak na praxi s využitím vlastních kalkulačů. Pro splnění výukových cílů a zvýšení motivace žáků k matematice je vhodné dále využívat hry (zařazení zajímavých a netypických úloh, rébusů). Za významné lze považovat uplatňování metod individuálního přístupu k žákovi a maximálně motivovat žáky zejména kladným hodnocením.

Vhodné je i seznámení se s prací na počítači pro praktické využití v budoucím zaměstnání i životě.

Hodnocení výsledků – způsoby ověření

Klasifikace žáků vychází z klasifikačního řádu školy.

Míru osvojení a hloubku porozumění ověřovaným pojmům, vztahům mezi nimi a rovněž zručnost a efektivnost způsobu výpočtu zjišťují dvě pololetní písemné práce. Těmto pracím předchází několik krátkých učitelských testů a ústní zkoušení, které průběžně hodnotí účinnost procesu, ukazují konkrétní dovednosti, jak žáci dokáží reagovat na jednotlivé problémy a analyzovat je. Při ústním zkoušení, které je i výrazem okamžité aktivity, může být využíván bodový systém. Získáváním bodů, které pak v součtu jsou proměněny na známku, jsou žáci motivováni k ještě aktivnější účasti při vyučování. Sleduje se také aktivita žáka při výuce a jeho míra zodpovědnosti přístupu k předmětu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení a k řešení problémů

Žáci by měli být schopni a ochotni objevovat nové poznatky.

Vhodným způsobem si vedou úpravu sešitů - se svými poznámkami umí sami pracovat (zvýraznit důležité, vyhledat a použít své informace při samostatné práci, zvolit vhodný postup).

Své výsledky prezentují třídě. Umí dát i přijmout kritiku.

Kompetence informační a komunikační technologie:

Žáci se učí používat základní a aplikační programové vybavení počítače (praxe, život, další vzdělávání).

Také je důležité žáky naučit pracovat s informacemi (Internet).

Občanské kompetence:

Žáci si upevňují odpovědné jednání, pravidla slušného chování, respektování práv a osobnost svých spolužáků.

Komunikativní kompetence:

Žáci srozumitelně zpracovávají text i s grafy, diagramy a tabulkami

(slovní úlohy, logické usuzování), učí se poznávat odborné pojmy.

Vhodně argumentují a formulují obhajobu a prosazování vlastních názorů.

Kompetence k pracovnímu uplatnění:

Žáci si uvědomují význam celoživotního učení a jsou si vědomi měnících se pracovních podmínek na trhu práce.

Matematické kompetence - tzn. že absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;

- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, dovedli jednat s lidmi, diskutovat a hledat řešení – a aby se orientovali v masových médiích.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby poznávali svět a lépe mu rozuměli.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání pro život a byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby používali programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání, a aby pracovali s informacemi a komunikačními prostředky.

Mezipředmětové vztahy

- odborné předměty
- informatika (informace, komunikace)
- občanská výchova (mzda, ekonomická situace rodiny, půjčka)
- tělesná výchova (jednotky délky, hmotnosti)

Název vyučovacího předmětu: Matematika

1. ročník

Počet hodin celkem: 33

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: • efektivně provádí aritmetické operace s přirozenými čísly • rozliší prvočíslo, číslo složené, rozloží přirozené číslo na prvočinitele • provádí aritmetické operace s celými čísly, užívá pojem opačné číslo • používá různé zápisy racionálního čísla • provádí aritmetické operace se zlomky a desetinnými čísly • zaokrouhlí desetinné číslo • znázorní reálné číslo na číselné ose, určí jeho absolutní hodnotu • zapíše a znázorní interval • určí průnik a sjednocení intervalu • používá trojčlenku při řešení praktických úloh s využitím procentového počtu • provádí operace s mocninami s celočíselným exponentem • určí druhou mocninu a odmocninu pomocí kalkulačtoru	1. Operace s reálnými čísly • přirozená čísla, dělitelnost přirozených čísel • celá čísla • racionální čísla • reálná čísla • procento a procentová část • mocniny s přirozeným a celým mocnitelem • odmocniny • základy finanční matematiky slovní úlohy	
• provádí operace s mnohočleny (sčítání, odčítání a násobení) • rozloží mnohočlen na součin užitím vzorců a vytýkáním • používá vztahy pro druhou mocninu dvojčlenu a rozdíl druhých mocnin • provádí operace s lomenými výrazy (sčítání, odčítání, násobení a dělení) • určí podmínky existence výrazu	2. Výrazy a jejich úpravy • mnohočleny • lomené výrazy • číselné výrazy • algebraické výrazy • definiční obor lomeného výrazu • slovní úlohy	

Název vyučovacího předmětu: Matematika

2. ročník

Počet hodin celkem: 33

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: • provádí úpravy rovnice, které ji převádí na rovnici se stejnými kořeny • řeší lineární rovnici o jedné neznámé pomocí zavedených úprav • řeší lineární nerovnice o jedné neznámé • řeší soustavu lineárních nerovnic o jedné neznámé a při vyjádření množiny kořenů využívá intervalů a operací s intervaly • provádí vyjádření hledané veličiny či proměnné ze známých vzorců • řeší slovní úlohu převedením na lineární rovnici či nerovnici a jejich řešením stanoví výsledek úlohy	3. Řešení rovnic a nerovnic • ekvivalentní úpravy rovnic • lineární rovnice o jedné neznámé • lineární nerovnice o jedné neznámé • soustavy lineárních nerovnic o jedné neznámé • vyjádření neznámé ze vzorce • slovní úlohy • rovnice s neznámou ve jmenovateli • úpravy rovnic	
• dovede správně užít pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délky, úhel a jeho velikost • užívá s porozuměním pojmy: strany, vnitřní a vnější úhly, výšky, těžnice, střední příčky, osy stran a úhlů • sestrojí trojúhelník a vypočte jeho obvod a obsah • rozliší základní druhy čtyřúhelníků a užívá jejich vlastnosti k výpočtu obvodů, obsahů a jejich konstrukci • rozliší shodné a podobné trojúhelníky a své tvrzení zdůvodní použitím vět o shodnosti a podobnosti trojúhelníků • určí obvod a obsah kruhu, vzájemnou polohu přímky a kružnice • používá vztahů pro výpočet délky úsečky • řeší praktické úlohy s využitím trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku	4. Planimetrie • základní pojmy • trojúhelník • mnohoúhelníky • shodnost a podobnost trojúhelníků • kružnice a kruh • Pythagorova věta • trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku • polohové vztahy rovinných útvarů • rovinné útvary konvexní a nekonvexní • složené útvary	

Název vyučovacího předmětu: Matematika

3. ročník

Počet hodin celkem: 30

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: - určí definiční obor a obor hodnot a při tom aplikuje poznatky o úpravách výrazů a rovnic - Určí, kdy funkce roste nebo klesá - sestrojí graf funkce, určí interval, kde funkce roste nebo klesá - využívá poznatků o vybraných funkcích při řešení reálných problémů	5. Funkce - pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf - vlastnosti funkce - lineární funkce, přímá úměrnost - nepřímá úměrnost - druhy funkcí - lineární a kvadratická funkce - slovní úlohy	
- určí vzájemnou polohu bodů, přímek a rovin - rozlišuje základní tělesa – krychle, kvádr, hranol, válec, pravidelný jehlan, rotační kužel a určí jejich povrch a objem - aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách	6. Planimetrie - základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru tělesa - polohové vztahy rovinných útvarů - mnohoúhelníky	
- vyhledává, vyhodnocuje a zpracuje data - porovnává soubory dat - interpretuje údaje vyjádřené v diagramech, grafech a tabulkách - určí četnost znaku a aritmetický průměr	7. Práce s daty - statistický soubor, statistické šetření, aritmetický průměr - diagram a grafy - směrodatná odchylka - pravděpodobnost - variace a kombinace - slovní úlohy	

Učební osnova předmětu:

Tělesná výchova

Celkový počet týdenních vyučovacích hodin za studium: 3

Název předmětu:	TĚLESNÁ VÝCHOVA			
Ročník:	1.	2.	3.	celkem
Počet hodin:	1	1	1	3

Obecné cíle

Cílem předmětu Tělesná výchova je naučit žáky bezpečně se orientovat v základních otázkách vlivu pohybové činnosti na lidský organismus, jeho zdraví, rozvíjet a upevňovat dříve osvojené pohybové dovednosti, kultivovat svůj pohybový projev. Cílem předmětu je rovněž zvládnout organizační, hygienické a bezpečnostní návyky pro provádění samostatných, zdravotně vhodných, bezpečných sportovních a jiných pohybových aktivit. Žáci se naučí aktivně vyhledávat příležitosti ke zdravotně vhodným pohybovým aktivitám, osvojí si první pomoc při úrazu a vyvarují se styku s návykovými látkami - alkoholem, kouřením, toxikomanií.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu Tělesná výchova vychází z obsahového okruhu RVP – Vzdělávání pro zdraví. Výuka je zaměřena na rozvoj pohybových dovedností v těchto oblastech: atletika, gymnastika, sportovní hry, úpoly, kondiční posilování, plavání. Doplněna je o výcvikové kurzy lyžování, turistiky a sportů v přírodě.

Mezipředmětové vztahy: Environmentální vzdělávání, Informační a komunikační technologie, Zdravověda, Občanská nauka.

Cíle vzdělávání v oblasti cílů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka předmětu Tělesná výchova směřuje k tomu, aby žáci vnímali pozitivně pohybovou činnost, zejména aerobního a prožitkového charakteru, jako předpoklad pro zdravý životní styl, kultivovali svůj pohybový projev, zlepšovali svůj tělesný vzhled a dodržovali hygienické návyky. Výuka směřuje k rozvoji volných vlastností, specifických schopností a nadání žáků.

Pojetí výuky

Předmět Tělesná výchova je povinný pro všechny žáky s výjimkou těch, kteří mají krátkodobé či dlouhodobé osvobození. Výuka je převážně realizována formou praxe a je doplněna teoreticky - formou přednášek, promítání DVD nebo VHS. Nejčastějšími metodami výuky jsou správně provedená názorná ukázka, využití vlastních zkušeností, skupinové vyučování. V podzimních a jarních měsících se vyučuje na venkovním hřišti s

jednotlivými atletickými sektory, v zimním období v tělocvičně, posilovně a plaveckém bazénu, jež jsou součástí areálu školy. Pro žáky jsou vytvořeny podmínky pro celotýdenní pohybový program (sportovní vyžití v mimoškolní činnosti - sportovní kroužky). Pro žáky 2. ročníků je zajištěn týdenní výchovně výchovný lyžařský kurz a pro žáky 31 ročníků sportovně adaptační kurz. Ve výuce je využita odborná literatura (pravidla sportovních disciplín, časopisy, internet), výukové filmy, sportovní nářadí a náčiní.

Hodnocení výsledků – způsoby ověření

Klasifikace žáků vychází z klasifikačního řádu školy.

Hodnocení je průběžné, v předmětu Tělesná výchova u jednotlivých žáků zohledňujeme jejich pohybové nadání, věk a vývojový stupeň pohybových dovedností. Z těchto důvodů při hodnocení předmětu Tělesná výchova přihlížíme k následujícím kritériím:

- přístup k výuce, aktivní účast v hodinách TV,
- znalost zásad bezpečnosti a první pomoci,
- zlepšování v požadovaných pohybových dovednostech,
- kontrolní měření výkonnosti (testy), hodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

- poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj
- prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti

Kompetence k řešení problémů

- přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění
- hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

- vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva
- otevírání prostoru diskuse o taktice družstva
- pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace

Kompetence sociální a personální

- ukázat dětem potřebu spolupráce ve sportovním týmu, důležitost úkolů (rolí), které v týmu plní
- předvést dětem na příkladech nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování
- na základě respektování názorů každého žáka budovat v dětech sebedůvěru
- dodržování pravidel fair play
- prezentace a podpora myšlenek olympijského hnutí

Kompetence občanské

- podpora aktivního sportování
- objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách
- první pomoc při úrazech lehčího charakteru
- emoční i věcné seznámení se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin

Kompetence pracovní

- příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu, v celém životě
- vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace

Personální a sociální kompetence – tzn., že absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – tzn., že absolventi by měli:

- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

Matematické kompetence – tzn., že absolventi by měli:

- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je popsat a využít pro dané řešení.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi – tzn., že absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet.

Průřezová témata

Osobnostní rozvoj

-Rozvoj schopností poznávání

Rozvoj pohybových reakcí na sluchové a zrakové podněty, rozvoj pozornosti při získávání

nových poznatků, cvičení soustředění při sportovních výkonech a hrách, rozvoj pohybové paměti, procvičování co nejsprávnějšího a nejrychlejšího řešení herních situací.

-Sebepoznání a sebepojetí

Při nábízení pohybových dovedností poznávání svých pohybových možností. Průběžně srovnávat své schopnosti s ostatními žáky / tabulky hodnocení, přehledy testů tělesné zdatnosti/. Možnost sledovat rozvoj vlastních pohybových schopností.

-Seberegulace a sebeorganizace

Cvičení sebekontroly při rozcvičkách a při relaxačních cvičeních, sebeovládání při hrách a soutěžích v duchu fair play, cvičení vůle při běhání a při zdokonalování se v dalších pohybových dovednostech. Plánování osobních cílů při plnění atletických disciplín vzhledem k minulým výkonům žáka. Možnost využití volného času ke zlepšování pohybových dovedností žáka.

-Psychohygiena

Vedení k pozitivnímu naladění mysli a dobrému vztahu k sobě samému. Chápání pohybu jako radosti a pozitivní věci pro zdraví a mé tělo. Vyrovnání se s problémy při malých nebo velkých pohybových vlohách v rámci třídního kolektivu.

Sociální rozvoj

-Poznávání lidí

Vzájemné poznávání se ve třídním kolektivu, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech například při výběru spoluhráčů k různým druhům pohybových her zaměřených na sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost, rozumovou bystrost a znalosti.

-Mezilidské vztahy

Péče o dobré vztahy ve třídě, oslovování spolužáků a spolužaček křestními jmény, při řešení konfliktů při TV se dívat na vše i očima druhého, učit se povzbuzovat ostatní k dosažení lepších výkonů, fandit jim a přát jim zlepšení. Umět uznat porážku například podáním ruky soupeři. Nesvalovat vinu za neúspěch na někoho jiného, spíše hledat co jsem měl udělat lépe já. Učit se své spoluhráče spíše chválit a hecovat než kárat. Snažit se udržovat týmový duch při hrách a soutěžích. Naučit se uznávat autoritu rozhodčích při hrách a na soutěžích.

-Komunikace Zdokonalování se ve verbální i neverbální komunikaci. Slušná omluva, procvičování rychlé a účinné komunikace se spoluhráči při hrách a soutěžích., rozvoj slovní zásoby při komunikaci ve sportovní terminologii, chápání gest učitele jako rozhodčího.

-Kooperace a kompetence

Naučit se spolupracovat při hrách, neprosazovat jen sebe, umět posoudit a udělat to, co je nejlepší pro družstvo.

Morální rozvoj

-Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Rozvoj dovedností pro řešení problémů a rozhodování v různých herních situacích v duchu fair play.

-Hodnoty, postoje, praktická etika

Žáci se učí uznávat zdraví jako nejvyšší hodnotu, proto se učí opatrovat své zdraví i zdraví všech okolo i za cenu ztráty vítězství. Učí se přiznat podle pravdy, odsuzovat ne-fair chování a hru. Při soutěžích a hrách se rozvíjí cit pro spravedlnost a umění respektovat soupeře i rozhodčího. Žáci se učí nezištně pomáhat spolužákům i učitelům, například při nošení pomůcek...

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

-Občanská společnost a škola

-Občan, občanská společnost a stát

-Formy participace občanů v politickém životě

-Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Dodržování demokratického způsobu řešení problémů a konfliktů při tělesné výchově – „Když se mi něco nelíbí, mohu se ozvat, ale slušně.“

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

-Evropa a svět

Rozvoj zájmu žáků o sport v Evropě i ve světě. Příklady našich úspěšných sportovců začleněných do týmů v různých zemích. Setkávání sportovců na mezinárodních soutěžích – ME, MS a OH.

Jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

-Kulturní difference

Respektování cizinců a příslušníků různých etnických skupin i při tělesné výchově.

-Lidské vztahy

Dodržování pravidel slušného chování vůči všem spolužákům i učitelům, využití tělesné výchovy při zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

-Multikulturalita

Princip sociálního smíru a solidarity

Vedení k nekonfliktnímu životu ve třídě, jejíž součástí jsou i cizí státní příslušníci nebo členové jiných etnických skupin a to i při tělesné výchově a sportu.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

-Ekosystémy

Využívání ekosystémů k aktivnímu odpočinku člověka.

Význam těchto ekosystémů pro relaxaci člověka žijícího v ekosystému města Využívání některých ekosystémů při výuce v tělesné výchově. (les – vycházky, cyklistické výlety, pole a louky – hry a přespolní běh)

-Základní podmínky života

Voda jako jedna ze základních podmínek života – význam dodržování pitného režimu, hlavně při sportovních aktivitách. Žáci se učí nacházet pro sport a rekreaci vhodné prostředí – v zeleni, v lese, tam kde je čisté ovzduší.

-Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Dbáme na to, abychom při našich sportovních akcích (turistické výlety do hor, cyklistické výlety, vycházky, branná cvičení, dny první pomoci, přespolní běhy,...) neničili přírodu.

-Vztah člověka k prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

kritické čtení vnímání mediálních sdělení fungování a vliv médií ve společnosti
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Název vyučovacího předmětu: Tělesná výchova

1. ročník

Počet hodin celkem: 33

Výsledek vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: • usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností • usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých	• organizace a bezpečnost • rozcvičení – základní typy • cviky vhodné a nevhodné k rozcvičení	
• ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy • upraví pro vlastní potřebu a vhodně použije konkrétní kondiční programy • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace	• rekreační a výkonnostní sport – zdravotně orientovaná zdatnost, její složky, kondiční programy • způsoby kontroly účinnosti sportovního zatížení	

• uplatňuje účelné a bezpečné chování i v neznámém prostředí • poskytne první pomoc sportovních či jiných úrazech i nestandardních podmínkách • projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu	• závažná poranění a život ohrožující stavy, improvizovaná pomoc v podmínkách sport. činností • celková péče o zdraví	
• organizuje svůj pohybový režim a využívá v souladu s pohybovými předpoklady, zejména zdravotními potřebami vhodné a dostupné pohybové aktivity	• pohybové hry • zdravotní tělesná výchova • kompenzační cvičení • sportovně - turistický kurz	

Název vyučovacího předmětu: Tělesná výchova

2. ročník

Počet hodin celkem: 33

Výsledek vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: • pohybové dovednosti - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování	• pohybové hry • přípravná, kondiční, koordinační, tvořivá a estetická cvičení • pohybové dovednosti a pohybový výkon	
• posoudí kvalitu pohybové činnosti • označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně	• nástupové tvary, přesuny • pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, silové, vytrvalostní a pohyb předpoklady • způsoby kontroly účinnosti cvičení	
• respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	• způsoby kontroly účinnosti cvičení • pohybové odlišnosti a handicap • kondiční a estetické formy • cvičení s hudbou - aerobik • cvičení se švihadlem • sportovně – turistický kurz	

Název vyučovacího předmětu: Tělesná výchova

3. ročník

Počet hodin celkem: 30 hodin

Výsledek vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: - pohybové dovednosti - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalování	- pohybové hry - soutěže družstev, závodivé hry - pohybové dovednosti pohybový výkon aplikovaný ve sportovních hrách	
- posoudí kvalitu pohybové činnosti - označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné změně	- nástupové tvary, přesuny - pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, silové vytrvalostní a pohyb předpoklady - způsoby kontroly účinnosti cvičení - zná význam cvičení a sportování pro zdraví	
respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	- způsoby kontroly účinnosti cvičení - pohybové odlišnosti a handicapy kondiční a estetické formy - cvičení s hudbou - aerobik - cvičení se švihadlem - sportovně – turistický kurz	
Průřezová témata: Výchova ke zdraví Zdravý způsob života a péče o zdraví.	Učivo je zařazováno ve všech ročnících s přiměřenou gradací v závislosti na schopnostech, dovednostech a kondici skupiny. Hloubka zařazeného učiva jednotlivých ročnících je dána dohodou mezi učitelem a žáky.	

Učební osnova předmětu:

Informační a komunikační technologie

Celkový počet týdenních vyučovacích hodin za studium: 3

Název předmětu:	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE			
Ročník:	1.	2.	3.	celkem
Počet hodin:	1	1	1	3

INFORMATICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Obecné cíle - informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti cílevědomě volit optimální postupy při řešení nejrůznějších životních situací, a to na základě jejich zkušenosti s řešením jednoduchých informatických problémů.

Výuka informatiky přispívá k porozumění světu počítačů a informačních systémů, tím usnadňuje aplikaci digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

porozuměli základním pojmům a metodám informatiky;

rozpoznávali a formulovali problémy;

získávali, zaznamenávali, uspořádávali, předávali data a informace;

rozkládali složité problémy na jednodušší podproblémy;

oddělovali podstatné a nepodstatné vlastnosti vzhledem k hledanému řešení problému;

vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;

zkoumali, porovnávali a vylepšovali uvažovaná řešení;

rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadněji se naučili používat nové;

dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;

svým chováním v digitálním prostředí neohrožovali sebe, druhé, ani technologie samotné.

V afektivní oblasti směřuje informatické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

otevřený i kritický postoj k digitálním technologiím a jejich smysluplnému a bezpečnému využití;

motivaci k celoživotnímu učení;

důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;

schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých si vyžádají pomoc odborníka

sebejistotu a vytrvalost při řešení pro ně obtížného či složitého problému;

schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úkoly.

Žáci mohou používat vhodná prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. V případě potřeby lze přizpůsobit výsledky vzdělávání ve školním vzdělávacím programu studijním předpokladům žáků.

Charakteristika učiva

Učební osnova je zpracována pro vyučování v rozsahu 1 týdenní vyučovací hodina za vzdělávání. Obsah učiva vychází z obsahového okruhu RVP.

Vzdělávání směřuje především k tomu, aby žáci dovedli: používat počítač a k němu přídatná zařízení, pochopili strukturu dat a možnosti jejich ukládání v počítači, dovedli používat Internet a elektronickou poštu

Mezipředmětové vztahy: Český jazyk a literatura, Občanská nauka, Matematika

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání v předmětu Informační a komunikační technologie směřuje k tomu, aby žáci respektovali stanovená pravidla (dodržovali provozní řád počítačové učebny, řídili se bezpečnostními pravidly při práci s počítačem a dodržovali legislativní a etické normy pro používání počítače a internetu), dále směřuje k rozvoji kreativity žáků při zpracovávání obecně zadaných samostatných úkolů. Při prezentaci vlastních prací jsou žáci vedeni k tomu, aby byli schopni kriticky hodnotit i přijmout kritické hodnocení a také aby dovedli obhajovat své názory.

Pojetí výuky

Výuka probíhá v počítačové učebně na osobních počítačích propojených v síti s možností využití dataprojektoru, tiskárny, skeneru. Výuka je vedena převážně formou výkladu se současnou praktickou činností žáků na vlastních počítačích. Kromě klasického výkladu je do výuky zařazován i problémový výklad nebo heuristické metody, které jsou založeny na samostatném nalézání odpovědí na otázky položené učitelem. Po výkladu následuje samostatné procvičování probraného učiva. Ve výuce jsou uplatňovány různé výukové metody - frontální, ve dvojicích i projektová výuka.

Hodnocení výsledků – způsoby ověření

Klasifikace žáků vychází z klasifikačního řádu školy.

Hodnocení žáků je průběžné. K ověření znalostí jsou využívány testy, cvičení a komplexní úlohy, jejichž součástí je i prezentace výsledků práce žáků. Při hodnocení je kladen důraz na schopnost uplatnit nabyté znalosti při řešení praktických úloh, na zájem o nejnovější informační a komunikační technologie. Dále je kladen důraz na samostatnost, kreativitu, schopnost prezentovat a kriticky zhodnotit výsledky své práce, zejména při řešení komplexních úloh. Sleduje se aktivita žáka při výuce a jeho míra zodpovědnosti přístupu předmětu. Důraz je kladen především na praktické dovednosti.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení a k řešení problémů

Žáci by měli být schopni a ochotni objevovat nové poznatky.

Vhodným způsobem si vedou úpravu sešitů - se svými poznámkami umí sami pracovat (zvýraznit důležité, vyhledat a použít své informace při samostatné práci, zvolit vhodný postup).

Své výsledky prezentují třídě. Umí dát i přijmout kritiku.

Kompetence informační a komunikační technologie:

Žáci se učí používat základní a aplikační programové vybavení počítače (praxe, život, další vzdělávání).

Také je důležité žáky naučit pracovat s informacemi (Internet).

Občanské kompetence:

Žáci si upevňují odpovědné jednání, pravidla slušného chování, respektování práv a osobnost svých spolužáků.

Komunikativní kompetence:

Vhodně argumentují a formulují obhajobu a prosazování vlastních názorů.

Kompetence k pracovnímu uplatnění:

Žáci si uvědomují význam celoživotního učení a jsou si vědomi měnících se pracovních podmínek na trhu práce.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, dovedli jednat s lidmi – diskutovat a hledat řešení – a aby se orientovali v masových médiích.

Člověk a životní prostředí Žáci jsou vedeni k tomu, aby poznávali svět a lépe mu rozuměli.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání pro život a byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby používali programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího

Mezipředmětové vztahy

- odborné předměty
- matematika (logické myšlení)
- český jazyk a občanská výchova (aktuální informace, referáty...)

Člověk a digitální svět

Charakteristika tématu

Digitální technologie přináší vzdělávání řadu nových příležitostí. Schopnost bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat digitální technologie pro učení, vzdělávání se a zvyšování vlastní kvalifikace, stejně jako při práci, občanských aktivitách i ve volném čase je jedna z klíčových kompetencí a je nezbytná pro schopnost celoživotního učení i zapojení absolventů do společenského a pracovního života.

Cílem tématu je začlenit digitální technologie do výuky a do života školy a propojit formální výuku se zkušenostmi žáků z jejich neformálních vzdělávacích aktivit a učení mimo školu. Důležitým předpokladem rozvoje digitálních dovedností žáků i formování jejich postojů a hodnot souvisejících s využíváním digitálních technologií je promyšlené a plánované využívání digitálních technologií ve výuce různých předmětů tak, aby měli žáci dostatek příležitostí učit se s nimi bezpečně pracovat a rozpoznávat možnosti i rizika jejich využití.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula.

Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů.

V jazykovém vzdělávání a komunikaci jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli schopni komunikovat i prostřednictvím digitálních technologií.

V občanském vzdělávacím základu jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využívat digitální technologie v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi

a s různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického a občanského rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů osobního, právního a sociálního charakteru, při získávání a hodnocení informací z různých zdrojů.

Matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci pracovali s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě.

V estetickém vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli při tvořivých činnostech schopni využít potenciál, který nabízejí digitální média, a aby při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňovali estetická kritéria.

Oblast vzdělávání pro zdraví vybaví žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.

Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.

V odborné oblasti jsou žáci vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

Obsah tématu a jeho realizace

Digitální kompetence, ke kterým jsou žáci vedeni, jsou v dnešní době nezbytné pro zaměstnatelnost, osobní naplnění a zdraví, aktivní a odpovědné občanství i sociální začlenění každého žáka.

Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby:

se zapojovali do občanského života prostřednictvím digitálních technologií a služeb;

využívali vhodné technologie a jejich kombinace pro školní práci a k naplnění svých potřeb;

při školní práci využívali vhodné digitální technologie; ukládali si zajímavé odkazy pro další použití;

chápali rozdíl mezi fyzickým a digitálním online světem, budovali svou digitální identitu a zajímali se o to, jak k ní přispívají ostatní;

udržovali svá digitální zařízení zabezpečená, chránili data před zneužitím, rozpoznali a nahlásili nevhodný obsah, situace či chování v digitálním prostředí; při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzovali jejich spolehlivost a postupovali vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby;

při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví;

odlišovali vlastní a cizí digitální obsah, při práci v digitálním prostředí a při práci s osobními údaji dodržovali právní normy;

při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohleduplností a s respektem k ostatním;

řešili problémy s využitím vhodných digitálních technologií;

rozeznali provozní stav počítače / digitálního zařízení a podle toho postupovali, v případě nesnázi si vyžádali pomoc;

vytvářeli jednoduchý digitální obsah v základních digitálních formátech, kombinovali je, využívali je ke splnění stanovených cílů;

prováděli základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný, s cílem přizpůsobit ho novým účelům;
získávali potřebné informace z různých digitálních zdrojů na základě vlastních kritérií pro vyhledávání; ověřili jejich spolehlivost v jiných zdrojích;
ukládali informace tak, aby je mohli opětovně najít, použít, případně upravit;
komunikovali pomocí digitálních technologií a s více uživateli najednou; pro konkrétní komunikační situaci vybírali vhodnou technologii;
využívali digitální technologie ke sdílení dat, informací a obsahu se svými blízkými, spolužáky a učiteli.
Průřezové téma je vhodné rozpracovat ve školním vzdělávacím programu v co nejúžší vazbě na činnosti a témata v jednotlivých vyučovacích předmětech všeobecně vzdělávací i odborné složky vzdělávání. Základem je reagovat na změny ve společnosti, v profesních požadavcích a v pracovním prostředí způsobené rozvojem digitálních technologií a poskytnout žákům dostatek příležitostí, situací a kontextů, ve kterých se budou učit bezpečně a efektivně využívat různé digitální technologie.

Název vyučovacího předmětu: Informační a komunikační technologie

1. ročník

Počet hodin celkem: 33

Výsledek vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: - používá počítač - uplatňuje při práci s PC ergonomické a hygienické zásady, dodržuje bezpečnostní pravidla při práci s PC - vysvětlí pojem hardware, software, informační a komunikační technologie - vyjmenuje jednotlivé komponenty počítače - používá periferie (obsluhuje je, detekuje chyby, vyměňuje spotřební materiál) - využívá nápovědy i manuálu pro práci s běžným hardware - Nastavuje uživatelské prostředí operačního systému - popíše strukturu dat a možnosti jejich uložení, popíše systém adresářů a orientuje se v něm - ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání), odlišuje a rozpoznává základní typy souborů a pracuje s nimi - dodržuje principy pro organizaci a uchovávání dat - používá kompresi dat	1. Práce s počítačem, operační systém, soubory, adresářová struktura, souhrnné cíle - ergonomie a hygiena práce s PC - hardware, software, informační a komunikační technologie - osobní počítač, komponenty osobního počítače a jejich funkce - periferní zařízení - základní a aplikační programové vybavení - operační systém a jeho nastavení - data, soubor, složka, souborový manažer - komprese dat - prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením - ochrana autorských práv - nápověda, manuál	

• popíše možnosti a výhody, ale i rizika a omezení (zejména technická a technologická) spojená s používáním výpočetní techniky • aktivně využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením • respektuje při práci s informacemi etické a právní normy • používá nápovědu, manuál pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením		
• popíše principy, možnosti a praktické využití počítačových sítí • objasní běžně používané pojmy z oblasti počítačových sítí • charakterizuje typy počítačových sítí podle jejich rozsahu • připojí počítač k síti • popíše specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejích možností a pracuje s jejími prostředky • komunikuje elektronickou poštou, ovládá i zaslání či otevření přijaté přílohy	2. Práce v lokální síti, Elektronická komunikace, komunikační a přenosové možnosti Internetu • počítačová síť, server, pracovní stanice • připojení k síti • specifika práce v síti, sdílení dokumentů a prostředků • e-mail	
• nastaví prostředí textového editoru • řídí se pravidly pro úpravu dokumentu, typografickými a estetickými pravidly • edituje a formátuje text • formátuje písmo, odstavce, stránky • vkládá další objekty do textu a edituje je • používá kontrolu pravopisu, automatické opravy • zadá tisk dokumentu s požadovanými vlastnostmi, uloží dokument	3. Práce se standardním aplikačním programovým vybavením – textový procesor • nastavení prostředí textového editoru • zásady úpravy dokumentu, typografická a estetická pravidla • editace a formátování textu • objekty v textu a jejich editace • příprava pro tisk, tisk	
• vysvětlí pojem informace • volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky k jejich získávání • získává a využívá informace z různých zdrojů, zejména z Internetu,	4. Informační zdroje, celosvětová počítačová síť Internet • informace, práce s informacemi • informační zdroje • relevance a kvalita informačních zdrojů • Internet	

• ovládá jejich vyhledávání • popíše strukturu Internetu a související pojmy • specifikuje principy www • pracuje s internetovým prohlížečem • získané informace vyhodnocuje, analyzuje, třídí a zpracovává • zaznamenává a uchovává textové, grafické i numerické informace způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití • kriticky posuzuje relevanci a kvalitu informačních zdrojů, ověřuje věrohodnost informací získaných na Internetu • používá informace relevantní pro potřeby řešení konkrétního problému • správně interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele • interpretuje běžné i odborné graficky ztvárněné informace		
--	--	--

Název vyučovacího předmětu: Informační a komunikační technologie

2. ročník

Počet hodin celkem: 33

Výsledky vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: • charakterizuje základní pojmy a principy počítačové grafiky • pracuje s různými grafickými formáty • provádí konverzi mezi formáty, včetně vhodné komprese dat • získává, snímá, upravuje a publikuje fotografie • skládá vektorové kresby, zarovnává a uspořádává objekty • uplatňuje základní zásady správné úpravy grafiky	1. Práce se standardním aplikačním programovým vybavením - počítačová grafika • základní pojmy a principy • formáty grafických souborů • komprese • práce v rastrovém grafickém editoru • práce ve vektorovém grafickém editoru • základní zásady správné úpravy grafických dokumentů	

• řídí se principy pro tvorbu úspěšných prezentací • popíše programové nástroje pro tvorbu prezentací • připraví podklady pro prezentaci • vytvoří a upraví snímek • změní řazení snímků a nastaví přechody mezi snímky • načasuje prezentaci • vloží komentáře • používá animační schémata • provádí vlastní animaci objektů • připraví prezentaci pro tisk, vytiskne prezentaci	2. Práce se standardním aplikačním programovým vybavením - software pro tvorbu prezentací • základní principy pro vytvoření úspěšné prezentace • nástroje pro tvorbu prezentace • příprava podkladů pro prezentaci • přidání nového snímku, změna rozvržení, pozadí snímku • řazení snímků, přechody mezi snímky • časování prezentace, komentáře • animační schémata • vlastní animace objektů • tisk	
• používá aplikace pro organizaci času a plánování • používá další běžné prostředky online a off-line komunikace a výměny dat	3. Práce v lokální síti, Elektronická komunikace, komunikační a přenosové možnosti Internetu • organizace času a plánování • komunikační nástroje Internetu (chat, messenger, videokonference, telefonie)	

Název vyučovacího předmětu: Informační a komunikační technologie

3. ročník

Počet hodin celkem: 30

Výsledek vzdělávání	Učivo	Počet hodin
Žák: • objasní principy a uvede oblasti použití tabulkových procesorů • ovládá adresaci buněk • správně používá různé grafické i obsahové formátování buněk • pro výpočty v buňkách používá vestavěné a vlastní funkce • filtruje a třídí data • vytváří grafy • nastaví dokument pro tisk, vytiskne dokument	1. Práce se standardním aplikačním programovým vybavením – tabulkový procesor • principy a oblasti použití tabulkových procesorů • adresace buněk • editace a formátování buněk • vestavěné a vlastní funkce • filtrování a řazení dat • tvorba grafu • příprava pro tisk, tisk	

• charakterizuje základní pojmy a principy týkající se struktury relační databáze • vyjmenuje oblasti použití relačních databází • navrhuje a vytváří vhodnou strukturu databáze, včetně její modifikace • vkládá data do databáze • vytváří relace mezi tabulkami • vytváří formuláře, sestavy a dotazy pomocí průvodce • připraví databázi pro tisk, tiskne databázi	2. práce se standardním aplikačním programovým vybavením - databáze • základní pojmy a principy databáze • oblasti použití • struktura databáze, její modifikace • návrh databáze • vkládání dat • relace • formuláře, sestavy a dotazy • příprava pro tisk, tisk	
• vyjmenuje principy algoritmizace úloh • sestavuje algoritmy řešení konkrétních úloh	3. Práce s počítačem, operační systém, soubory, adresářová struktura, souhrnné cíle • algoritmizace	
• používá aplikace dodávané s operačním systémem • pracuje s aplikacemi tvořícími tzv. balík kancelářského software • sdílí a vyměňuje data, včetně vkládání propojení mezi jednotlivými aplikacemi • provádí export a import dat mezi jednotlivými aplikacemi • používá nové aplikace za pomoci nápovědy, manuálu, analogie ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací • volí a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných praktických úkolů • pracuje s dalšími aplikacemi používanými v profesní oblasti	4. Práce se standardním aplikačním programovým vybavením - další aplikační programové vybavení • balíky kancelářského software • aplikace v profesní oblasti • spolupráce jednotlivých aplikací • sdílení a výměna dat • import a export dat	

Učební osnova předmětu

Knihařský a polygrafický základ

Celkový počet týdenních vyučovacích hodin za studium: 21

Název předmětu:	Knihařský a polygrafický základ			
Ročník:	1.	2.	3.	celkem
Počet hodin:	7	7	7	21

Obecné cíle

Vyučovací předmět Knihařský a polygrafický základ, obsahuje předměty, jako jsou materiály, odborné kreslení, technologie a polygrafický základ. Odborné kreslení je součástí odborné přípravy žáků. Cílem předmětu je poskytnout znalosti základů technického kreslení. Těžištěm výuky je zobrazování jednoduchých geometrických těles. Na učivu si žáci osvojí představivost a obrazotvornost, která jim umožní představu o celkovém tvaru i podrobnostech výrobku. Dále na Materiálech je seznámit žáky s poznatky o materiálech používaných v polygrafickém průmyslu a knihařství. Žáci se naučí volit druhy materiálu pro konkrétní výrobek, skladovat materiál i s ohledem na životní prostředí a ochranu zdraví při práci. Cílem předmětu je poskytnutí základního přehledu o celém polygrafickém výrobním odvětví v členění na hlavní technologické fáze tj. zhotovení tiskové formy, tisk, základních tiskových technikách a některých dalších technikách a navázat na dokončovací výrobu. Cílem předmětu je poskytnutí základního přehledu o reprodukčních technikách a dokončovacího zpracování. Technologie - Cílem předmětu je seznámit žáky s historií knihařské výroby a se základními pojmy a operacemi, které budou využívat při zhotovení různých knihařských a kartonážnických výrobků. Naučit žáky pracovat s odbornou literaturou. Vést žáky k tomu, aby hospodárně zacházeli se všemi výrobky, které jsou vyrobené z papíru.

Charakteristika učiva

Učivo je především věnováno zásadám technického kreslení.

Zabývá se i maketami jednoduchých výrobků.

Obsah učiva je provázán s předmětem technologie a odborným výcvikem. Žáci v rámci předmětu se seznámí i s materiály využívané v uměleckém knihařství, což jim umožní se orientovat i v dalším. V učivu jsou vysvětleny nové pojmy, které úzce navazují na příklady z praxe. Žáci se naučí pracovat s odbornou literaturou.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka Knihařského a polygrafického základu směřuje k tomu, aby žáci pracovali kvalitně, pečlivě, přesně a čistě a aby svěřené úkoly plnili odpovědně, dále aby si ověřovali získané poznatky, kriticky zvažovali názory, postoje a jednání jiných lidí a aby důsledně dodržovali hygienu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

Vyučují, dbá na to, aby si žáci vytvořili osobitý výtvarný projev.

Pojetí výuky

Při výuce je používána forma výkladu, vyhledávání dalších informací na internetu, samostatná a skupinová práce žáků. Důraz je kladen na názornost a srozumitelnost s použitím různých vzorků. Důležité jsou i názorné pomůcky.

Hodnocení výsledků – způsoby ověření

Klasifikace žáků vychází z klasifikačního řádu školy. Hodnocení žáků je průběžné, důraz je kladen na hodnocení všech praktických, grafických prací. Jeho součástí je zdůvodnění hodnocení to znamená rozbor nedostatků práce a zdůraznění jejích kladů. Součástí hodnocení je také ústní, respektive písemné prověřování základních znalostí. Hodnocení vychází z dílčí klasifikace, sleduje se také aktivita žáka při výuce. Znalost se ověřuje pomocí krátkých testů, soustavné opakování na konci hodiny. Žáci jsou hodnoceni kombinací slovního a numerického hodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence:

Komunikativní kompetence – žáci správně, srozumitelně a věcně zpracovávají texty, vyjadřují se ústně i písemně

Kompetence informační a komunikační technologie. Cílem je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání. Rovněž je důležité naučit žáky pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky. Je zřejmé, že s rozvojem vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích na základní škole bude úkolem střední školy mj.

vyrovnání úrovně připravenosti žáků na určitý standart a poskytování hlubšího vzdělání v závislosti na potřebách jednotlivých oborů vzdělání.

Kompetence k učení – tzn., že absolventi by měli:

- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky.

Kompetence k řešení problémů – tzn., že absolventi by měli:

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence – tzn., že absolventi by měli:

- účastnit se aktivně diskuzí, formulovat a obhajovat své názory a postoje.

Personální a sociální kompetence – tzn., že absolventi by měli:

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly;

- podněcovat práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých.

Občanské kompetence a kulturní povědomí – tzn., že absolventi by měli:

- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám – tzn., že absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Matematické kompetence – tzn., že absolventi by měli:

- číst různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi – tzn., absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet.

Průřezová témata

Člověk a životní prostředí – žáci chápou význam životního prostředí pro člověka a jeho ochrana, uplatňují nejen kritérium ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické.

Název vyučovacího předmětu: Knihařský a polygrafický základ

1. Ročník

Počet hodin celkem: 231

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: • orientuje se v kreslířských materiálech a pomůckách • využívá pomůcky • dokáže nanášet rozměry • charakterizuje úsečku	<u>ODBORNÉ KRESLENÍ</u> 1. Materiály a pomůcky pro kreslení • Využití pomůcek při rýsování čar • Nanášení rozměrů • Rozpůlení úsečky • Rozpůlení kruhového oblouku	

- rozpůlí úsečku, kruhový oblouk, úhel - umí kreslit kolmice a rovnoběžky - zvládá rýsovat pravidelné mnohoúhelníky - charakterizuje technické výkresy - dokáže vysvětlit účel použití a v jakém odvětví se používají - popíše druhy - zvládá nakreslit náčrt a originál - popíše výkresy - definuje formáty - rozliší hrubý a čistý formát - zvládá jednotlivé druhy formátů - umí napsat technické písmo - vyjmenuje druhy zobrazování - vysvětlí stručně jednotlivé zobrazení - rozpozná jednotlivé druhy těles - dokáže je zobrazit - zná narýsovat rozvinuté sítě	- Rozpůlení úhlu - Kreslení kolmic - Kreslení rovnoběžek - Pravidelné mnohoúhelníky 2. Základní znalosti v technickém kreslení - technické výkresy - formáty výkresů - technické písmo 3. Zobrazování geometrických těles - druhy zobrazování - zobrazování krychle - zobrazování jehlanu - zobrazování hranolu - zobrazování komolého jehlanu - zobrazování válce - zobrazování kužele - zobrazování koule - Rozvinutá síť hranatých těles - Rozvinutá síť rotačních těles	
Žák: - charakterizuje vlastnosti používaných látek - rozlišuje druhy látek - zná zásady první pomoci při používání těchto látek a skladování a manipulaci s nimi - zdůvodní způsoby ekologického nakládání s nebezpečnými látkami a ochrany životního prostředí při práci s nimi	<u>MATERIÁLY</u> 1. Nebezpečné a škodlivé látky - používané látky a jejich vlastnosti: - etanol, benzen, aceton, toluen, xylén, chloroform, benzín, petrolej - hygienická opatření a bezpečnostní opatření - životní prostředí a jeho ochrana	

- vysvětlí rozdělení a charakteristiku všech druhů používaných materiálů a surovin - dokáže vypisovat objednávku - dokáže charakterizovat jednotlivé druhy papírů - určí druhy a jejich vlastnosti - určí plošnou hmotnost a směr vlákna - vysvětlí vliv při zpracování - vypočítá spotřebu plošného a kotoučového materiálu - charakterizuje druhy lepenek - dokáže popsat jejich vlastnosti - porovná jejich použití - charakterizuje jednotlivé druhy kartonů - dokáže určit jednotlivé druhy	2. Základní rozdělení polygrafických materiálů - jednicové a režijní - textilní - papírové materiály - objednávání materiálů - vypisování objednávek 3. Druhy papíru a jejich použití - knihařské papíry - plošná hmotnost - určení směru vlákna - výpočet z plošného materiálu - výpočet z kotoučového materiálu 4. Rozdělení a vlastnosti základních druhů lepenek - knihařské a kartonážnické lepenky - technické a průmyslové lepenky - ostatní lepenky 5. Rozdělení a vlastnosti kartonů - tiskové kartony - psací, kreslicí a rýsovací - technické a průmyslové - ostatní kartony	
Žák: - chápe a rozumí poslání polygrafie - dokáže rozdělit jednotlivé druhy výrobků - uvede příklady jednotlivých druhů - má přehled o vývoji písma a tisku - vysvětlí zásady a použití písma - má přehled o nejstarších způsobech tisku - dokáže popsat objevy a vynálezy tiskových technik a tiskových zařízení - rozčlení polygrafickou výrobu na jednotlivé fáze a charakterizuje je - dokáže rozdělit jednotlivé techniky - umí nakreslit a popsat jednotlivé techniky - zná hlavní rozdíly technik	<u>POLYGRAFICKÝ ZÁKLAD</u> 1. Úvod - Vývoj písma a tisku Poslání polygrafie Přehled polygrafických výrobků - Historie písma - Nejstarší způsoby tisku - Objevy a vynálezy tiskových technik - Vývoj tiskových zařízení strojů 2. Polygrafická výroba Členění na technologické fáze - zhotovení tiskové formy - tisk - dokončovací zpracování Tiskové techniky - tisk z výšky - tisk z hloubky - tisk z plochy - sítotisk - knihtisk	

Žák:	<u>TECHNOLOGIE</u>	
• charakterizuje historický vývoj knižní vazby • využívá všech dostupných zdrojů pro získávání informací • rozlišuje podstatné znaky knižních vazeb v jednotlivých historických obdobích • charakterizuje a rozdělí typy podniků zhotovující knihařské výrobky • popíše vybavení knihárny a vysvětlí funkci jednotlivých zařízení • dokáže popsat jednotlivé části knihy • dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence • uvede příklady bezpečnostních rizik, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci • umí poskytnout první pomoc • uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu • vyjmenuje jednotlivé druhy • vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými druhy • názorně vytvoří jednotlivé druhy • zná technologické postupy • ovládá výpočet velikosti materiálu • vystřihne a lepí obálku • dokáže rozlišit jednotlivé druhy sáčků • popíše jednotlivé části krabice • vysvětlí způsoby zušlechťování papíru	1. Úvod do knihařské výroby • historie knižní vazby • tvary prvních knih • ruční knižní vazba • nakladatelská a průmyslová knižní vazba 2. Základní knihařské pojmy • Rozdělení kniháren a vybavení • Kniha a její části • Přehled knihařských výrobků • Knihařská dílna • Nářadí, pomůcky, stroje • pracovní a životní prostředí • bezpečnost a ochrana zdraví při práci • protipožární ochrana na pracovišti • bezpečnost technických zařízení 3. Základní knihařské operace • skládání • rýhování • perforování • balení • přebalování • páskování • vkládání - lepení • vysekávání • řezání 4. Jednoduché knihařské výrobky • kartonové spisové desky • bloky- lepené, perforované a spirálové • obálky • sáčky • sestavovaná krabice • zušlechťování papíru v ručním knihařství	

• má přehled o jednotlivých druzích krabic • zná technologické postupy • ovládá výpočet lepenkového přířezu a potahů • dokáže definovat jednotlivé části • charakterizuje měkké vazby • zná technologické postupy • ovládá výpočet materiálu • vysvětlí pojmy hrubého a čistého formátu • ovládá jednotlivé formáty • vysvětlí jednotlivé operace při přípravě desek	5. Výrobky z ruční a strojové lepenky • krabice nařezávaná • krabice potahovaná • potah z jednoho kusu • potah ze dvou kusů • potah se záložkou do dna • krabice s krčkem • krabice s krčkem a přesazenou hranou • krabice s přepáskovaným víkem • krabice kruhová • krabice oválná 6. Základní rozdělení měkkých vazeb • V1-sešitová brožura • V2-lepená brožura • V3- bloková brožura • V4-šitá brožura 7. Formáty papíru 8. Zhotovení desek na lepený blok • celoplátěné • poloplátěné	
---	--	--

Název vyučovacího předmětu: Knihařský a polygrafický základ

2. Ročník

Počet hodin celkem: 231

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: • vysvětlí stručně historický vývoj knižní vazby a knihařství • dokáže charakterizovat jejich výrazové možnosti • popíše fyzikální vlastnosti barev • rozdělí teplé a studené barvy • vysvětlí pojem subtraktivní a adiktivní míšení barev • uvědomuje si symboliku barev a jejich psychologické působení • posiluje všestranný rozhled a estetické cítění	<u>ODBORNÉ KRESLENÍ</u> 1. Vývoj knižní kultury 2. Barva • výrazové možnosti • fyzikální teorie barev • druhy barev a její podstata • subtraktivní a adiktivní míšení • psychologické vnímání • návštěva vystav, galerií	

- rozpozná jednotlivé druhy sáčků - zná vypočítat a narýsovat makety - zvládá vypočítat a narýsovat přířezy krabic - vysvětlí hlavní rozdíly mezi jednotlivými potahy - dokáže jednotlivé druhy potahů vypočítat a narýsovat	3. Makety jednoduchých knihařských výrobků - ploché sáčky - ploché sáčky s harmonikou - špalíčkové s obdélníkovým dnem - sáčky s křížovým dnem - přířezy krabic - potah z jednoho kusu - potah ze dvou kusů - potah ze dvou kusů se záložkou do dna	
Žák: - umí rozdělit jednotlivé druhy - dokáže charakterizovat druhy - určí jednotlivé druhy - zná druhy tkanin při výrobě - popíše výrobu knihařského plátna - určí použití podle druhu výrobku - dokáže rozdělit lepidla podle původu - charakterizuje jednotlivé druhy - zná vlastnosti lepidel - vysvětlí způsob správného lepení - určí druh materiálu k lepení - zná historii výroby papíru - popíše způsoby výroby papíru a hlavní jejich rozdíly - vyjmenuje základní suroviny - charakterizuje složení dřeva ve vztahu s výrobou papíru - popíše složení papíroviny a výrobu papíru na papírenském stroji - charakterizuje základní druhy - rozdělí a určí jednotlivé druhy - popíše vlastnosti papíru podle tiskových technik	<u>MATERIÁLY</u> 1. Textilní materiály - knihařská plátna - vazby tkanin při výrobě plátna - úpravy povrchu pláten - výzdobné knihařské textilie - šicí textilní materiály - ostatní textilní materiály 2. Základní charakteristika a rozdělení lepidel - základní charakteristika a rozdělení lepidel - přírodní lepidla - syntetická - použití lepidel podle materiálu - průběh a dobrá kvalita lepení 3. Základní charakteristika papíru - Historický vývoj papíru - Výroba strojního papíru - základní suroviny - výroba vláknin - příprava papíroviny 4. Tiskové papíry Vlastnosti a rozdělení tiskových papírů - knihtiskové papíry - ofsetové papíry - hlubotiskové papíry - ostatní papíry	

• charakterizuje základní suroviny k výrobě tiskových barev • rozdělí a určí druhy tiskových barev • objasní charakteristiku a vlastnosti barev • zdůvodní způsoby ekologického nakládání s tiskovými barvami	5. Tiskové barvy • Suroviny k výrobě tiskových barev • Složení tiskové barvy • Stálost tiskových barev • Druhy, vlastnosti a použití tiskových barev • barvy pro tisk z výšky • barvy pro tisk z plochy • barvy pro tisk z hloubky • sítotiskové barvy	
Žák: • dokáže charakterizovat sazbu • zná druhy rukopisů • vysvětlí, k jakému účelu slouží typografický měrný systém a v jakých jednotkách se používá • rozliší druhy sazeb a popíše vybavení ruční sazárny • umí vysvětlit hlavní rozdíly mezi sazbou a fotosazbou • popíše fotosazbu • porovná jednotlivé druhy fotosazeb • vyjmenuje jednotlivé druhy • charakterizuje jednotlivé druhy • zná, z jakých materiálů jsou zhotovené • charakterizuje tiskové stroje používané v polygrafické výrobě • zná principy jejich činnosti a jejich využití	<u>POLYGRAFICKÝ ZÁKLAD</u> 1. Zhotovení tiskových forem • Sazba pro tiskové techniky Rukopis • Typografický měrný systém • Druhy sazeb • ruční • strojní • Fotosazba • ruční • strojová • automatizovaná • počítače 2. Výroba tiskových forem • Tisk z výšky • leptané stočky • ryté štočky • gumotypy • fotopolymery • Tisk z plochy • Litografie • ofsetové formy • Tisk z hloubky • hlubotiskové formy • Sítotisk • sítotiskové formy • ruční sítotiskové formy • fotomechanické 3. Technika tisku a práce na tiskových strojích Tiskové stroje pro tisk z výšky • příklopové - rychlolisy • rotačky Ofsetové stroje	

dokáže porovnat jednotlivé druhy	- dvouválcový systém - čtyřválcový - pětiválcový - satelitní Hlubotiskové stroje Sítotisk - ruční - poloautomatické - automatické	
Žák: - charakterizuje polotuhou vazbu - popíše její zpracování a využití - popíše vazby - vysvětlí možnosti jejich použití - vysvětlí způsoby jednotlivých druhů skládanek - vyjmenuje jednotlivé druhy - charakterizuje jednotlivé druhy - ovládá výpočet materiálu - popíše technologické postupy - charakterizuje jednotlivé druhy - zná technologické postupy - dokáže vypočítat materiál ke zhotovení vazeb - zná dovolené odchylky - dokáže charakterizovat - rozezná materiály používané při výrobě - ovládá výpočet materiálu na výrobek - zná technologický postup - vysvětlí funkci použití - charakterizuje knihařské výrobky - srovnává rozdíly v porovnání s ostatními vazbami - zná technologické postupy - vysvětlí využití desek	<u>TECHNOLOGIE</u> 1. Polotuhá vazba V5 Dětská skládanka - charakteristické rysy, materiál - technologické postupy 2. Spisové desky - druhy - charakteristika - materiál - technologické postupy 3. Vazba tuhá - členění knižních vazeb - charakteristika - materiál - technologické postupy - dovolené odchylky 4. Vinutá kartonáž -tubusy - charakteristika - materiál - technologický postup 5. Knihařské výrobky Památníky - charakteristika - technologický postup Věnovací desky - jednoduché - náročné	

Název vyučovacího předmětu: Knihařský a polygrafický základ

3. ročník

Počet hodin celkem: 224

Žák • přemýšlí o funkci písma • zná vývoj písma • ovládá druhy písma • osvojí si základy konstruování písma • vysvětlí pojem akcidenční tiskoviny a blíže specifikuje základní skupiny • provede grafickou úpravu tiskovin • zpracovává návrhy • navrhne výzdobu knižních desek s využitím písma • navrhne úpravu časopisů • zpracovává návrhy • zvolí písmo ke zdobení • dokáže vyzdobit knihařské výrobky jednotlivými úpravami	<u>ODBORNÉ KRESLENÍ</u> 1. Písmo • funkce písma • vývoj písma • druhy písma • konstrukce písma 2. Úprava akcidenčních tiskovin • akcidenční tiskoviny • propagační tiskoviny • výtvarně náročné tiskoviny • využití písma, kresby, barvy 3. Úprava knih a časopisů • zásady úpravy a rozvoj • úprava celku a jednotlivých částí knih • úprava časopisů • Návštěva literární kavárny 4. Zdobení knihařských výrobků • středová úprava • mimostředová úprava • příčná úprava	
Žák: • rozdělí a charakterizuje vlastnosti používaných barev a folií a jejich chování v průběhu zpracování • dokáže rozlišit jednotlivé druhy • zná způsoby jejich použití • rozlišuje druhy zdraví škodlivých látek • charakterizuje základní druhy lepenek, kartonů a papírů, ostatních materiálů • rozdělí a určí druhy a vlastnosti používaných materiálů a jejich chování v průběhu zpracování při ruční výrobě	<u>MATERIÁLY</u> 1. Barvy a folie • barvy používané v knihařství k úpravě ořízky • ražební folie s nosičem • ražební folie bez nosiče • složení a použití 2. Materiály pro dokončování zpracování - lepenky, kartony, knihařské papíry • textilní materiály: druhy, vlastnosti a použití • ostatní materiály pro dokončovací výrobu: laminovací folie, dráty, nitě, materiály používané při balení	

- dokáže charakterizovat a vyjmenovat druhy kovů a slitin používaných v polygrafickém průmyslu - rozdělí a určí druhy a vlastnosti naleziště, zpracování a použití kovů a slitin - vyjmenuje druhy používané v knihařství - rozdělí a určí druhy, vlastnosti a použití plastických hmot - charakterizuje přírodní a umělou kůži - rozdělí a určí druhy, vlastnosti kůží a pergamenů a vhodné skladování a jejich chování v průběhu zpracování - popíše zpracování kůže a pergamenu - charakterizuje druhy lepidel - dokáže rozdělit podle původu - vysvětlí průběh lepení, a které síly působí - dokáže vysvětlit, čím je ovlivněna kvalita lepení	3. Kovy a slitiny - obecně o kovech - přehled kovů - slitiny - použití kovů a slitin v polygrafickém průmyslu - vlastnosti kovů 4. Nekovové materiály - plastické hmoty - rozdělení hmot - použití a vlastnosti 5. Kůže a pergameny - základní charakteristika - přírodní kůže - umělé kůže - zpracování kůže na useň - skladování a ošetření usní - pergameny: vlastnosti a použití 6. Lepidla používaná v knihařství - škrobová - dextrinová - kliňová - disperzní - roztoková - tavná - pryskyřičná - průběh lepení - kvalita lepení	
Žák: - charakterizuje reprodukci předloh - rozliší pérové a autotypické snímky v jedné i více barvách - stanoví základní postupy výroby - vysvětlí pojmy - dokáže na jednoduchých příkladech obrázků retušovat - vysvětlí význam přípravy tisku - dokáže definovat dokončovací zpracování - stanoví postupy výroby s ohledem na použití odlišných technologií	<u>POLYGRAFICKÝ ZÁKLAD</u> 1. Reprodukční techniky - reprodukce předloh pro tiskové techniky - pérové a autotypické snímky - fotochemický nátisk - polygrafická retuš 2. Dokončovací zpracování - Tiskovin - novin - Časopisů - knih - měkkých vazeb	

• definuje zušlechťování tiskovin • zná druhy laků k lakování • vysvětlí a popíše kalandrování • umí určit druhy laminování, a k jakému účelu slouží • zná druhy folií určené k laminování • vysvětlí význam rozvoj • charakterizuje flexotisk • porovná tiskovou formu s ostatními formami • popíše počítač a jeho využití	• polotuhých vaz Zušlechťování tiskovin • lakování • kalandrování • laminování 3. Vývoj polygrafie • Působení vědeckotechnického rozvoje • Flexotisk • Počítače	
Žák: • popíše technologické postupy výroby tuhých vazeb • charakterizuje jednotlivé vazby a rozlišuje • rozeznává charakteristické znaky jednotlivých skupin • zná způsoby zhotovení pouzder a kazet • vysvětlí jejich využití, funkci • vysvětlí důvod pro podlepení map a plakátů • popíše jednotlivé způsoby zhotovení • charakterizuje pasparty • vysvětlí možnosti jejich využití • popíše technologické postupy výroby paspart • popíše technologické postupy zhotovení psacích podložek a alb • posoudí rozsah poškození knihy • vysvětlí jednotlivé operace při převazbě knih • zvolí vhodné materiály • orientuje se v evidenci ve skladě • dokáže vysvětlit manko • vypíše fakturu a dodací list • vysvětlí hlavní rozdíly mezi placením • popíše náležitosti pracovní smlouvy • definuje pracovní kázeň • vyjmenuje druhy daní a pojištění	<u>TECHNOLOGIE</u> 1. Tuhá vazba V8 • zavěšovaná a nasazovaná • vazby obchodní nasazované a zavěšované • vazba diplomových prací • vazba časopisů 2. Individuální knihařské výrobky • pouzdra na knihy • sestavované kazety • podlepování map, plakátů • pasparty - psací podložky • alba 3. Převazby knih • rozebírání, opravování, technologické možnosti spojování • zhotovení desek 4. Vybrané kapitoly z ekonomiky • zásoby • náklady, zisk, cena zboží • prodej zboží • placení v hotovosti • účty u peněžních ústavů • bezhotovostní placení • pracovní poměr	

dokáže popsat druhy mezd a náhradu mzdy	- pracovní smlouva - pracovní kázeň - pracovní doba - dovolená - daně a pojištění - mzda - Příprava k ZZ	
---	--	--

Učební osnova předmětu:

Odborný výcvik

Celkový počet týdenních vyučovacích hodin za studium: 60

Název předmětu:	ODBORNÝ VÝCVIK			
Ročník:	1.	2.	3.	celkem
Počet hodin:	18	21	21	60

Obecné cíle

Cílem OV je upevnění teoretických dovedností a jejich aplikace do praktických činností. Žáci získávají během učení manuální dovednosti a návyky při práci na jednoduchých knihařských strojích a zařízeních, včetně jejich ošetřování, seřizování a základní údržbu. Poznají organizační strukturu pracoviště a jeho základního vybavení. Naučí se připravit a správně použít materiály pro konkrétní výrobky a prakticky ovládat jednotlivé technologické postupy. Žáci jsou vedeni k dodržování bezpečnostních a protipožárních předpisů, správně hospodařit s materiálem a energií a chránit životní prostředí.

Charakteristika učiva

Odborný výcvik se uskutečňuje v souladu s učební osnovou. Učivo je rozděleno do tří ročníků:

1. ročník 18 hodin týdně, 2. ročník 21 hodin týdně, 3. ročník 21 hodin týdně.

Je to souhrn technologických postupů s racionálním využitím výrobních prostředků k dosažení výchovně vzdělávacího cíle. Žáci se naučí rozpoznat a správně použít polygrafický materiál, umí tento materiál zpracovat od základních kartonážních výrobků po knižní vazby. V rámci OV si osvojí znalosti z teoretických předmětů, především z technologie a polygrafie. Žáci si v průběhu učiva rozvíjejí manuální zručnost a estetické cítění. Jsou vedeni k hospodárnému využívání materiálů a energetických zdrojů, osvojení a dodržování bezpečnostních předpisů při práci v knihařské výrobě.

Mezipředmětové vztahy: odborný výcvik probíhá v souladu získávání vědomostí těchto předmětů:
polygrafie
technologie
odborné kreslení
materiály

Pojetí výuky

Metody výuky:

- instruktáž je komplexní vyučovací metoda při výuce senzomotorických dovedností
 - a. úvodní
 - b. doplňková
 - c. závěrečná
- cvičení je záměrně časově rozvržené opakování jednotlivých úkonů
- vysvětlování je prováděno skupině či individuálně
- výklad
- vysvětlování
- demonstrační metody
- názorné ukázky
- práce s technickou dokumentací jsou zápisy do sešitů, technologické výpočty.
- exkurze

Výběr vhodné metody výuky závisí na tématu probíraného učiva.

Formy výuky:

Skupinová výuka probíhá se skupinou max. 7 žáků na pracovišti. Individuální výuka probíhá dle potřeb jednotlivých žáků.

Hodnocení výsledků – způsoby ověření

Základem pro hodnocení je klasifikační řád školy. Vždy bereme ohled na možnosti žáka.

Žáci jsou hodnoceni na základě kvality zhotoveného výrobku, použití materiálu, správného technologického postupu, samostatnosti a estetického dojmu. Žáci jsou hodnoceni numericky. Rozhodující kritéria pro hodnocení:

- osvojení praktických dovedností a návyků
- využití získaných vědomostí v praxi
- aktivita, samostatnost
- odpovědnost
- kvalita daného výrobku
- dodržování bezpečnosti práce

- efektivní využití materiálu

Přínos předmětu k rozvoji odborné kompetence a průřezových témat
Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problémů

- žáci rozumí zadanému úkolu a jsou schopni samostatně řešit běžné pracovní problémy.

Komunikační kompetence

žáci jsou schopni formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, snaží se dodržovat jazykové a stylistické formy i odbornou terminologii. Jsou schopni komunikovat s dospělým a sdělit mu své potřeby a pocity.

Personální a sociální kompetence

- žáci jsou schopni posoudit své fyzické a duševní schopnosti, odhadnout důsledky svého jednání, reagovat adekvátně k hodnocení svého jednání, mít zodpovědný vztah ke svému zdraví.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

- žáci mají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce. Umí se přizpůsobit pracovním podmínkám pomocí rekvalifikace dle nabídky regionu nebo úřadu práce.

Průřezová témata:

Člověk a životní prostředí:

- žák si osvojuje základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v profesním jednání
- nakládá s provozními odpady v souladu s ekologickými principy

Člověk a svět práce:

- žák je veden k osvojení vědomostí, dovedností a pracovních návyků, potřebných k uplatnění na trhu práce
- vytváří si odpovědný přístup k dodržování a respektování daných pravidel
- výuka směřuje k zodpovědnému a pečlivému přístupu k týmové i samostatné práci
- utváří kultivaci projevu myšlení, k rozvoji jejich úsudku a rozhodování
- výuka vede k utváření slušného a odpovědného chování žáků v souladu s morálními zásadami a pravidly společenského chování bez rasových a jiných předsudků.

Chování pracovníků ve službách

- žák se učí pracovat podle pokynů nadřízeného, dodržovat časový harmonogram. Je veden ke slušnému jednání a vystupování vůči zákazníkovi
- rozvíjí osobnostní předpoklady pro pracovníky ve službách jako je ochota nabídnout
- své služby, slušnost, spolehlivost, poctivost, odpovědnost za svěřenou práci, pozitivní postoj a vztah k zákazníkům

Název vyučovacího předmětu: Odborný výcvik

1. ročník

Počet hodin celkem: 594

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s jednotlivými stroji a zařízeními v knihařské výrobě - dodržuje zásady hygieny na pracovišti - používá ochranné pomůcky - poskytne první pomoc - řídí se protipožárním opatřením	1. Hygiena a bezpečnost práce - základní ustanovení právních norem BZOP/PO - protipožární předpisy - prevence úrazů - zásady první pomoci	
- rozlišuje základní druhy materiálu - ovládá jednoduché operace s materiálem - nakládá s materiálem hospodárně - ovládá měření a převody jednotek	2. Seznámení s nářadím a materiálem - vrstvení, skleпávání - počítání, stohování - skládání archů - výtěžnost a výpočet materiálu - seznámení s jednotlivým nářadím - proškolení, jak s nářadím zacházet	
- umí si připravit materiál na jednotlivé druhy sáčků a map - dodržuje dané pracovní technologické postupy	3. Sáčky, mapy - ploché - svačínové - s křížovým dnem - harmonikové, svačínové špalíčkové - mapy - bez klop - s jednou klopou - se třemi klopami	
- umí popsat jednotlivé části PN - zná a dodržuje bezpečnostní předpisy - umí nastavit přesnou míru řezaného materiálu	4. Pákové nůžky - části pákových nůžek - bezpečnost práce na pákových nůžkách - úhlování, nastavení míry - procvičování řezání	
- charakterizuje měkkou vazbu - zná a dodržuje technologické postupy - umí určit směr vlákna v obálce - správně nařeže materiál - zná a dodržuje bezpečnost práce na stroji	5. Sešitová brožura V1 - počítání - falcování s obálkou - lisování - šití drátem na stříšku - konečná úprava	

• popíše a charakterizuje lepenou vazbu • popíše a dodržuje technologický postup • umí vypočítat velikost obálky • používá správné nářadí	6. Lepená brožura V2 • počítání • proložení lepenkami • klepání a nařezání bloku ve hřbetě • nařezání obálky • spojení obálky s nakliženým blokem • konečná úprava (trojřez)	
• umí vypočítat velikosti lepenkových přířezů • umí správně zvolit hloubku linky ohybu • správně držet a používat pracovní nářadí • správně slepit roh krabice • umí vypočítat velikosti potahů zhotovit, vypočítat a potáhnout podušky textilem • správně vypočítat potah z 1 i z 2 kusů • zvolit správný druh lepidla na daný materiál • dbá na správné dodržování technologických postupů při výrobě různých druhů krabic • nařezat a sestavit jednotlivé díly sestavované kazety • dodržuje BP na mazačce s horním nánosem • umí správně vypočítat velikost výlepu a následně vylepit lepenkový přířez	7. Základy kartonáže • hrubá – lehká kartonáž • ruční mazání – čajníky • krabicový přířez – linky ohybu • jednodílná krabice • víková krabice • stejný přířez různý výška V+S • potah z 1 kusu • víková krabice s textilem • krabice s přesazenou hranou + textil • krabice s krčkem • potah dvoudílný potah do dna • krabice s krčkem, přesazenou hranou + textil • krabice s připáskovaným víkem • krabice s připáskovaným víkem a přední stranou sklopnou • krabíčka ovál, kruh • jednoduchá sestavovaná krabice • zásobníček na kartičky • mazačka BP – vylepování lepenek	
• charakterizuje a umí popsat vazbu • zná technologický postup • umí nařezat materiál • umí poznat směr vlákna • správně zvolí druh lepidla	8. Šitá brožura V4 • nařezání papíru • skládání na složky, lisování • šití a klížení • obálka – vyměření a rýhování • zavěšení bloku do obálky • konečná úprava	
• zná a dokáže popsat technologický postup • vysvětlí rozdíl mezi jednotlivými druhy potažených desek • zvolí vhodný materiál • navrhne výzdobu desek – zlacení • zná a dodržuje bezpečnost práce na zlatičce	9. Zhotovení desek na lepený blok • zhotovení lepeného bloku • vyměření desek • vyměření potahu poloplátěný celoplátěný s pohlednicí • potažení • zlacení • BP - zlatička	

- využívá nabytých vědomostí a znalostí - respektuje technologické postupy - umí použít a určit správný materiál	10. Opakování učiva I. roč. 1. pololetí - samostatná práce 2. pololetí – samostatná práce	
--	---	--

Název vyučovacího předmětu: Odborný výcvik

2. ročník

Počet hodin celkem: 693

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - dodržuje zásady BOZP - zná zásady protipožárních předpisů - dodržuje zásady hygieny na pracovišti - používá ochranné pomůcky 1x měsíčně proškolen o BOZP a PO	1. Hygiena a bezpečnost práce - základní ustanovení právních norem BZOP/PO - protipožární předpisy - prevence úrazů - zásady první pomoci	
- využívá nabytých znalostí - pracuje samostatně - dbá na kvalitu práce - respektuje technologické postupy - dodržuje bezpečnost práce na strojích	2. Opakování učiva I. ročníku opakování základů	
- charakterizuje polotuhou vazbu - popíše její zhotovení	3. Vazba V5 - polotuhá - zhotovení knižního bloku - vyměření desek, lepení - lemování hřbetu - konečné úpravy	
- dokáže popsat jednotlivé druhy spisových desek - popíše technologický postup výroby - vysvětlí jejich použití	4. Spisové desky - příprava materiálu - potažení a zhotovení desek - konečné úpravy	
- umí vypočítat velikost desek - umí navrhnout výzdobu, vhodně sladit použitý materiál	5. Desky na lepený blok - zhotovení knižního bloku - vyměření desek a výběr materiálu - zhotovení a zdobení desek - konečná úprava	
- vysvětlí způsoby jednotlivých druhů - umí požit správný materiál - dokáže vysvětlit rozdíly mezi jednotlivými druhy	6. Vazba V6 - Leporelo - knižní typ - harmonikový typ - příprava materiálu - spojování - konečná úprava	

• popíše technologický postup • ovládá výpočet materiálu a formátu • vysvětlí rozdíl mezi vazbou s rovným a kulatým hřbetem • zná způsoby zhotovení pouzdra • vysvětlí funkci pouzdra • umí použít znalosti při obsluze jednoúčelových strojích	7. Vazba V7 - poloplátěná • zhotovení knižního bloku • vyměření desek a výběr materiálu • potažení desek • zavěšení desek do bloku • pouzdro • nařezávané a sestavované	
• umí přesně vyměřit a nařezat jednotlivé díly kazety • správně sestaví díly k sobě • dokáže sladit zvolený materiál • umí navrhnout výzdobu kazety	8. Sestavovaná kazeta • vyměření a nařezání jednotlivých dílů • sestavování • vyměření potahu a potahování • spojení spodku a víka • zdobení • zlacení • slepotisk • intarzie plastika • kombinace materiálů	
• má přehled o druzích vazeb • ovládá výpočet materiálu a formáty • popíše jednotlivé technologické postupy zhotovení knižního bloku • zná způsoby zhotovení pouzdra • umí využít potřebné znalosti při obsluze na jednoúčelových strojích	9. Vazba V8 - celoplátěná • zhotovení knižního bloku • vyměření a zhotovení desek • vyměření potahu a potahování • zlacení • zavěšení knižního bloku do desek • pouzdro • nařezávané sestavované	
• vysvětlí využití tubusů v praxi • popíše technologický postup • umí vysvětlit rozdíly mezi jednotlivými druhy tubusů • popíše způsob zhotovení	10. Vinutá kartonáž • tubus víkový • tubus s krčkem • příprava materiálu • vinutí • vyměření potahu a potahování	
• vysvětlí funkci a využití památníku • popíše věnovací desky • dokáže popsat technologický postup výroby vatovaných desek • dokáže vysvětlit rozdíl mezi pevnou vazbou a vatováním • zvládá obsluhu jednoduchých strojů a nářadí	11. Památníky, věnovací desky • zhotovení knižního bloku • vyměření a zhotovení vatovaných desek • vyměření potahu a potahování • zdobení desek • zavěšení knižního bloku do desek • věnovací desky • vyměření lepenek a potahu • potahování • zdobení - zlacení	

• využívá nabytých vědomostí a znalostí • respektuje technologické postupy • umí použít a určit správný materiál	12. Opakování učiva • 1. pololetí - samostatná práce • 2. pololetí – samostatná práce	
--	---	--

Název vyučovacího předmětu: Odborný výcvik

3. ročník

Počet hodin celkem: 672

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: • dodržuje zásady BOZP • zná zásady protipožárních předpisů • dodržuje zásady hygieny na pracovišti • používá ochranné pomůcky	1. Hygiena a bezpečnost práce • základní ustanovení právních norem BZOP/PO • protipožární předpisy • prevence úrazů zásady první pomoci	
• využívá nabytých vědomostí a znalostí • respektuje technologické postupy • umí použít a určit správný materiál	2. Opakování učiva II. Ročníku • opakování základů	
• zná technologický postup výroby vazby V8 • správně ekonomicky využívá materiál • cíleně používá strojní zařízení a dodržuje bezpečnost práce • dbá na kvalitu výrobků	3. Tuhá vazba V8 – celoplátěná • šití knižního bloku • vyměření a zhotovení desek • vyměření potahu a potahování • zlacení - ražba za tepla • zavěšení knižního bloku do desek • BP - stolová řezačka, pákové nůžky, zlatička	
• umí vysvětlit rozdíly mezi jednotlivými druhy pouzder • vysvětlí jejich využití a funkci • umí vypočítat velikost lepenky na pouzdro	4. Pouzdra na knihy • příprava materiálu • nařezávané – naříznutí, slepení, vyměření potahu, potažení • sestavované – nařezání jednotlivých dílů sestavení, vyměření potahu potažení	
• umí nařezat a sestavit jednotlivé lepenkové díly • dokáže vhodně zvolit kombinaci materiálů • dbá na přesnost a kvalitu práce • správně navrhne výzdobu a esteticky sladí kombinaci barev	5. Patrová krabice - sestavovaná • příprava materiálu • vyměření jednotlivých dílů, sestavení • vyměření a příprava potahovacího materiálu • potažení, spojení víka a spodku • vnitřní členění a úprava • různé tvary kazet	

	• zlatička, zlacení, slepotisk	
• zná technologický postup a dokáže ho popsat • umí vysvětlit proč je vazba této vazby důležitá rychlost jejího zpracování • využívá všechny strojové zařízení • dbá na BP	6. Tuhá vazba V8 – vrtaná ve hřbetě knižního bloku a šitá nitěmi • klasické provedení diplomových prací • naklizení a provrtání bloku ve hřbetu • nalepení předsádek • zhotovení a zlacení desek • zavěšení bloku do desek	
• umí vysvětlit rozdíl šití knižního bloku na tkanice a na motouz • zná technologický postup a dbá na jeho dodržování • ovládá odbornou terminologii • navrhne zdobení a výtvarné řešení vazby	7. Šití tuhé vazby na motouz • skládání složek • nařezání žlábků na motouz do složek • ušití knižního bloku na motouz • třepení a zapravení motouzu • ořezání knižního bloku • výroby desek • vyměření a potažení • zavěšení bloku do desek	
• zná rozdíl mezi vazbou nasazovanou a zavěšovanou • ovládá technologický postup jednotlivých vazeb obchodních knih • umí popsat různé druhy předsádek a jejich zhotovení • správně kombinuje materiál	8. Výroba obchodních knih • zavěšovaná vazba • nasazovaná vazba • různé typy předsádek • ušití knižního bloku • zhotovení desek • zavěšení, podlepení	
• vysvětlí způsoby provedení jednotlivých druhů různých vazeb • aplikuje správně zvolený postup i materiál • dokáže vysvětlit rozdíly mezi jednotlivými druhy • pracuje samostatně • dbá na kvalitu práce • ovládá odbornou literaturu	9. Závěrečné opakování vazby V1 – V8 • Měkké vazby • V1 sešitová • V2 lepená • V3 bloková • V4 šitá nitěmi • Polotuhá vazby V5 • Leporelo vazby V6 • Tuhé vazby • V7 poloplátěná • V8 celoplátěná • Příprava k závěrečným zkouškám	
• využívá nabytých vědomostí a znalostí • respektuje technologické postupy • umí použít a určit správný materiál	10. Opakování učiva • 1. pololetí - samostatná práce • Soutěž odborných dovedností • 2. pololetí – samostatná práce	

6. Personální zajištění výuky školního vzdělávacího programu

Výuka je zajištěna plně aprobovanými vyučujícími jak v teoretické, tak v praktické části. V průběhu každého školního roku absolvují vyučující v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků řadu vzdělávacích akcí, v nichž aktualizují své metodické a odborné kompetence. Všeobecně vzdělávací předměty i odborné předměty teoretického vyučování zajišťují učitelé s úplnou odbornou i pedagogickou způsobilostí.

Plně kvalifikované jsou také učitelky odborného výcviku, pod jejichž vedením probíhá odborný výcvik.

Samozřejmostí u pedagogických pracovníků je doplňování si znalostí a dovedností formou samostudia, účasti na seminářích, školeních a konferencích.

Jeden z vyučujících mimo výuky vykonává činnost výchovného poradce. Prevenci sociálně patologických jevů řeší proškolená metodička, u které předpokládáme doplnění předepsaného vzdělání v nejbližším možném období.

7. Materiální zajištění výuky školního vzdělávacího programu

Výuka probíhá plně v prostorách budovy školy. K výuce slouží klasické učebny s dostačující kapacitou, specializované učebny pro výuku předmětů Informační a komunikační technologie, multimediální učebny pro výuku cizích jazyků a ekonomických předmětů, chemická laboratoř. Prioritou školy je vybavení kmenových tříd multimediální technikou dataprojektory s PC s přístupem na Internet a plátny.

Ve škole pracuje školní metodik prevence a výchovný poradce. Pravidelně se zapojujeme do společenského života (kulturní vystoupení v Domě sociálních služeb, charitativní akce aj.), organizujeme a účastníme se různých akcí, soutěží, nejen na úrovni školy, ale i celostátní, kde získáváme významná ocenění

K zabezpečení výuky po materiálně technické stránce škola využívá řadu pomůcek, počítače, tiskárny, scannery, datové projektory, kopírovací zařízení a multimediální tabuli. Speciálními pomůckami jsou vybaveny učebny pro výuku materiály, odborný výcvik, polygrafický základ. Informační a komunikační technologie má škola možnost vyučovat ve třech vybavených počítačových učebnách. Tyto učebny mohou, využívají k výuce i učitelé dalších předmětů. Ke stejnému účelu slouží učebna vybavená interaktivní tabulí. Tělesná výchova je zajištěna v tělocvičně školy. Počítačové učebny i tělocvičnu mohou žáci využívat i ve volném čase, pod dohledem pedagogů.

Odborný výcvik je zajištěn na pracovišti odborného výcviku ve škole a na smluvních pracovištích u právnických a fyzických osob v různých typech provozních jednotek s různými formami prodeje. Všechna smluvní pracoviště jsou vybavena vhodným zařízením, technikou a pomůckami. Hygienické a bezpečnostní požadavky pro výuku žáků splňují všechna smluvní pracoviště.

Všechny prostory pro výuku včetně zařízení a pomůcek jsou dle možností školy průběžně doplňovány a modernizovány, případně rekonstruovány.